

N280 LEUDAL

NATUURCOMPENSATIEPLAN

Opdrachtgever:
Projectnr:
Datum:

Provincie Limburg
PLI175-0001
23 maart 2022

N280 LEUDAL

NATUURCOMPENSATIEPLAN

Opdrachtgever:	Provincie Limburg
Projectnr:	PLI175-0001
Rapportnr:	PLI175-0001-RAP-NCO-Compensatieplan 5.0
Status:	Definitief
Datum:	23 maart 2022

Opsteller:
R. Janssen

Verificatie:
P. van Zandvoort

Validatie:
M. Kersten

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2014 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	Leeswijzer	9
2	PLANGEBIED	11
2.1	Omschrijving plangebied.....	11
2.1.1	Ligging plangebied en huidig gebruik	11
2.1.2	Voorgenomen ingreep.....	11
2.2	Flora- en faunaonderzoek	12
2.3	Houdbaarheid onderzoekdata	13
3	EFFECTEN	15
3.1	Huismus.....	15
3.2	Torenvalk en roofvogelhorst	16
3.3	Steenuil	17
3.4	Kerkuil.....	17
3.5	Ransuil.....	18
3.6	Eekhoorn.....	19
3.7	Steenmarter.....	19
3.8	Das.....	19
3.9	Bever	21
3.10	Vleermuizen.....	23
3.10.1	Gewone dwergvleermuis.....	23
3.10.2	Ruige dwergvleermuis	25
3.10.3	Laatvlieger.....	25
3.10.4	Rosse vleermuis.....	25
3.10.5	Watervleermuis	26
3.11	Alpenwatersalamander	27
3.12	Poelkikker	27
3.13	Heikikker	28
3.14	Levendbarende hagedis.....	28
3.15	Overige soorten	28
3.16	Natura 2000-gebieden.....	28
3.17	Natuurnetwerk Nederland	29
3.18	Beschermde houtopstanden	29
4	MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN	31
4.1	Huismus.....	31
4.1.1	Compensatie nestplaatsen	31
4.1.2	Compensatie leefgebied	33
4.1.3	Werken buiten kwetsbare perioden.....	33
4.1.4	Concluderend	33
4.2	Eekhoorn.....	33
4.2.1	Werken in vrijgestelde periode.....	33
4.2.2	Concluderend	33
4.3	Steenmarter.....	33
4.3.1	Werken in vrijgestelde periode.....	33
4.3.2	Concluderend	33
4.4	Das.....	34
4.4.1	Werken buiten kwetsbare perioden.....	34

4.4.2	Voorkomen barrièrewerking werkzaamheden.....	34
4.4.3	Concluderend.....	34
4.5	Bever.....	34
4.5.1	Werken buiten kwetsbare perioden.....	34
4.5.2	Voorkomen barrièrewerking werkzaamheden.....	34
4.5.3	Concluderend.....	34
4.6	Vleermuizen.....	34
4.6.1	Compensatie verblijfplaatsen	34
4.6.1.1	Vleermuistoren Baexem.....	35
4.6.1.2	Plaatsen vleermuiskasten aan huismussentil	35
4.6.1.3	Vleermuistoren Kanaal Wessem-Nederweert.....	35
4.6.1.4	Maatwerk.....	36
4.6.2	Compensatie vliegroules.....	36
4.6.3	Werken buiten kwetsbare periode.....	37
4.6.4	Vermijden lichtverstoreng.....	37
4.7	Alpenwatersalamander en poelkikker (nabij kanaal W-N)	37
4.7.1	Compensatie leefgebied.....	37
4.7.2	Werken buiten kwetsbare periode.....	38
4.7.3	Concluderend.....	38
4.8	Heikikker en poelkikker (nabij Beegderheide)	38
4.8.1	Plaatsen amfibieënscherm.....	38
4.8.2	Concluderend.....	38
4.9	Levendbarende hagedis	39
4.9.1	Werken in vrijgestelde periode.....	39
4.9.2	Concluderend.....	39
4.10	Verkeersslachtoffers.....	39
4.11	Werkzaamheden overdag uitvoeren	39
4.12	Algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten	39
4.13	Algemeen voorkomende broedvogelsoorten	40
4.14	Inschakelen deskundig ecoleog en opstellen ecologisch werkprotocol.....	40
4.15	Natuurnetwerk Nederland	40
4.16	Natura 2000-gebieden en beschermde houtopstanden.....	41
5	RESUMÉ MAATREGELN	43
5.1	Beschermde soorten	43
5.2	Ecologisch werkprotocol.....	46
5.3	Beschermde gebieden en houtopstanden.....	46
5.4	Algehele conclusie	46
6	LITERATUUR	47

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	WET NATUURBESCHERMING
B1.1.1	BESCHERMING PLANTEN- EN DIERSOORTEN
B1.1.2	BESCHERMING NATUURGEBIEDEN
B1.1.3	BESCHERMING HOUTOPSTANDEN
B1.2	PROVINCIALE GEBIEDSBESCHERMING
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1	Soort(groep)en in de omgeving van de N280 waarop (mogelijk) een negatief effect optreedt. (Ecologica, 2020; ECO-works, 2021).....	12
Tabel 2	Overzicht van vleermuisfuncties binnen of nabij het plangebied, waarop een negatief effect niet op voorhand is uitgesloten.	26
Tabel 3	Resume compensatiemaatregelen.....	43
Tabel 4	Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.	7
Tabel 5	Andere soorten.....	8

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1	Plangebied N280-West, wegvak Leudal	11
Afbeelding 2	Locatie Rijksweg 1 te Baexem (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	15
Afbeelding 3	Locatie nestplaats torenvalk en Rijksweg 32 te Baexem (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	16
Afbeelding 4	Locatie roofvogelhorst en nestplaats ransuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	16
Afbeelding 5	Locatie territorium steenuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer).....	17
Afbeelding 6	Locatie nestplaats kerkuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	18
Afbeelding 7	Verblijfplaatsen van de das, oostelijke deel van het tracé (bron: ECO-works).....	20
Afbeelding 8	Verblijfplaatsen van de das, centrale deel van het tracé (bron: ECO-works).....	20
Afbeelding 9	Verblijfplaatsen das, westelijk deel van het tracé (bron: ECO-works).....	21
Afbeelding 10	Waarnemingen bever langs Haelense beek, ten noorden van N280 (bron: ECO-works)	22
Afbeelding 11	Waarnemingen bever langs Haelense beek, ten zuiden van N280 (bron: ECO-works).....	22
Afbeelding 12	Waarnemingen bever langs Berkven (bron: ECO-works).....	23
Afbeelding 13	Ligging locatie Rijksweg Zuid 4, Kelpen Oler en verblijfplaatsen watervleermuis en ruige dwergvleermuis (bron luchtfoto: PDOK-viewer).....	24
Afbeelding 14	Locaties van de waargenomen vliegroutes van gewone dwergvleermuis (blauw) en laatvlieger (groen) aan de westzijde van het plangebied (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	24
Afbeelding 15	Locaties van de waargenomen vliegroutes van gewone dwergvleermuis (blauw) en laatvlieger (groen) aan de oostzijde van het plangebied (bron luchtfoto: PDOK-viewer)	25
Afbeelding 16	Ligging voortplantingswater Alpenwatersalamander en poelkikker (bron luchtfoto: PDOK-viewer).....	27
Afbeelding 17	Globale locatie vleermuistoren Baexem in ontwerp N280	32
Afbeelding 18	Globale locatie huismussentil in ontwerp N280.....	32
Afbeelding 19	Globale locatie vleermuistoren Kanaal Wessem-Nederweert in ontwerp N280.....	36

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De N280 is de verbindingsweg tussen Weert en Roermond. Als belangrijke oost-west verbinding is de weg een belangrijke pijler in de gebiedsontwikkeling van de regio Midden-Limburg. De gemeenten in Midden-Limburg hebben samen een regiovisie gemaakt: 'Het oog van Midden-Limburg'. In deze visie zijn strategische keuzes benoemd voor het versterken van de regionale economie, de sociale structuur en het verbeteren van het vestigingsklimaat. Een oplossing van de verkeerskundige en leefbaarheidsproblemen op en langs de N280 is een cruciaal onderdeel om de gebiedsontwikkeling tot een succes te maken.

Sinds 2011 zijn studies verricht naar de beste oplossing voor de problematiek van de N280. Op basis van deze studies en het Afwegingsdocument - Ontwikkelas Weert-Roermond, studie N280-West van 16 augustus 2011 is gekozen voor een knelpuntgerichte aanpak. Voor de situatie rond Baexem is een onderzoekstraject, inclusief milieueffectrapportage, opgestart waarin diverse varianten in en rond Baexem zijn onderzocht. Op 7 februari 2014 hebben Provinciale Staten gekozen voor het voorkeursalternatief 3C om Baexem. In februari 2016 hebben Provinciale Staten gekozen voor een scopewijziging, waarbij er een algehele reconstructie van de N280, wegvak Leudal plaatsvindt. Tevens is besloten de keuze voor voorkeursalternatief 3C niet te heroverwegen. De nieuwe weg, inclusief alternatief 3C wordt in een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) verankerd. Ter ondersteuning van de besluitvorming over dit inpassingsplan is een natuurcompensatieplan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) opgesteld.

1.2 Leeswijzer

Het compensatieplan beschrijft de compensatieopgave en de maatregelen die getroffen worden ten aanzien van voorkomende beschermde soorten en gebieden in het kader van de werkzaamheden aan de N280. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het plangebied en beschrijft kort welke onderzoeken in het kader van beschermde natuurwaarden hebben plaatsgevonden. Welke negatieve effecten op voorkomende soorten verwacht worden, is beschreven in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk wordt tevens beknopt ingegaan op overige optredende effecten in het kader van de Wnb en provinciale gebiedsbescherming. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens welke maatregelen getroffen zullen worden om negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden te voorkomen of te verzachten. De conclusie in het kader van de Wet natuurbescherming wordt beschreven in hoofdstuk 5. Tot slot is de gebruikte literatuur opgenomen in hoofdstuk 6.

Een beknopte beschrijving van het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming is opgenomen in bijlage 1.

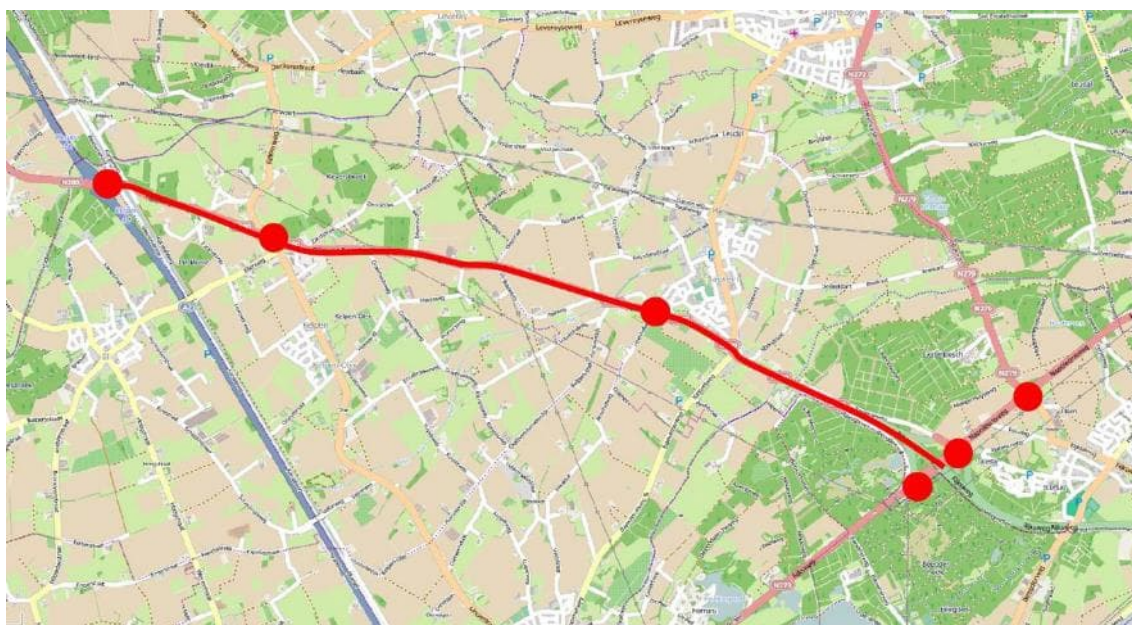
2 PLANGEBIED

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en het huidige gebruik van het plangebied. Daarnaast worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven. Tot slot wordt beschreven welke onderzoeken plaatsgevonden hebben in het kader van het flora- en faunaonderzoek.

2.1 Omschrijving plangebied

2.1.1 Ligging plangebied en huidig gebruik

Het plangebied bestaat uit de N280 tussen de Kelperbrug over het kanaal Wessem-Nederweert, nabij de A2, en de aansluitingen op de Napoleonsweg (N273) in het oosten, zie afbeelding 1. Ook het kruispunt N273-N279 is in het plangebied opgenomen. De N280 heeft een gebiedsontsluitende functie voor de regio Roermond-Weert, onder andere voor verkeer van en naar de A2.

Afbeelding 1. Plangebied N280-West, wegvak Leudal

2.1.2 Voorgenomen ingreep

De volledige N280 wordt gereconstrueerd. Dit houdt onder andere in dat het volledige profiel van de N280 wordt verbreed. Over de volledige lengte worden de rijrichtingen van elkaar gescheiden door middel van een fysieke middenberm. Aan de noordzijde van de N280 wordt een parallelweg gerealiseerd en aan de zuidzijde wordt een éézijdig in twee richtingen te berijden fietspad gerealiseerd. Bovendien worden bermten verbreed om daarmee te voldoen aan de richtlijnen van Duurzaam Veilig. Met de toepassing van bermsten wordt het profiel gecompleteerd. Door deze ingrepen is de ruimtelijke impact over het volledige tracé ingrijpend. Een ander uitgangspunt is dat het aantal aansluitingen wordt gereduceerd. Dit betekent dat tussen de aansluitingen met de A2 en de N273 nog slechts op twee plaatsen een aansluiting is voorzien, namelijk ter hoogte van Kelpen-Oler en ter hoogte van Baexem. Bovendien is ter hoogte van Baexem een nieuwe randwegstructuur voorzien, die deels verdiept wordt aangelegd. Daarnaast wordt een tweetal viaducten en enkele voetgangers- en fietstunnels voorzien. Over grote delen van het tracé wordt een nieuwe éézijdige of tweezijdige bomenrij aangeplant.

Binnen de kaders van de reconstructie van de N280 worden, als onderdeel van bovenstaande ingrepen, diverse faunapassages aangelegd. Deze faunapassages worden aangelegd ten behoeve van de ontsnippering van het gebied voor diverse voorkomende zoogdieren, amfibieën en vissen. De aanleg van deze passages is, tenzij expliciet genoemd, echter niet direct verbonden met de te treffen maatregelen vanuit de soortencompensatie opgave. Om verwarring te voorkomen tussen de te treffen maatregelen vanuit de soortencompensatie in het kader van de Wet natuurbescherming en de te realiseren faunapassages, wordt voor gedetailleerde informatie van deze passages verwezen naar de 'Memo faunapassages' (Antea, 2014).

2.2 Flora- en faunaonderzoek

Ten aanzien van beschermde soorten langs en in de omgeving van de N280, zijn de afgelopen jaren diverse flora- en faunaonderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken betreffen allereerst een volledig inventarisatieonderzoek, bestaande uit literatuuronderzoek en diverse gebiedsdekkende veldinventarisaties naar het voorkomen van beschermde soorten door Ecologica. Dit betreft een onderzoek uit 2013 (Ecologica, Hunink, 2013). Vanwege het verjaren van onderzoeksgegevens is in 2016 een actualisatie van de veldgegevens gemaakt (Ecologica, Hendriks, 2016) en vervolgens in 2018 wederom geactualiseerd (Ecologica, van Woersem, 2018) vanwege wijzigingen in de natuurwetgeving (Wet natuurbescherming). Vervolgens is een aanvullende notitie geschreven ten aanzien van de ingrepen op de locatie van de rotonde N279 – N273 te Horn (Ecologica, Hendriks, 2017) en de keerlus nabij de rotonde te Kelpen-Oler (Ecologica, Hendriks, 2018). In verband met de doorlooptijd van het voorbereidingsproces van de planuitwerking, is in 2020 wederom een actualisatie uitgevoerd van de veldgegevens van het plangebied. Dit betreft een actualisatie van de quickscan door Ecologica (Ecologica, Hendriks, 2020), opgevolgd door een soortgericht onderzoek door ECO-works (2021).

Voor informatie ten aanzien van de gebruikte onderzoeksmethoden wordt verwezen naar bovenstaande onderzoeken. Op basis van deze onderzoeken zijn in tabel 1 de soorten opgenomen waarop de ontwikkeling (mogelijk) een negatief effect heeft. In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op deze effecten en vervolgens op de wijze waarop effecten voorkomen, gemitigeerd of gecompenseerd worden.

Tabel 1 Soort(groep)en in de omgeving van de N280 waarop (mogelijk) een negatief effect optreedt. (Ecologica, 2020; ECO-works, 2021).

Soort(groep)	Voorkomen
Vogels	
Algemeen voorkomende broedvogels	Diverse broedgelegenheden (bebouwing, bomen, ruigte en struweel)
Huisemus	Twee nesten in te slopen woning Rijksweg 1, Baexem
	Vijf nesten in te slopen woning Rijksweg 32, Baexem
Torenavalk	Nestplaats aanwezig nabij plangebied: Oude Weerterweg 6, Baexem
Roofvogelhorst	In het Exatenbos is een roofvogelhorst aanwezig op circa 330 meter afstand van de N280.
Steenuil	Op circa 300 meter afstand van de N280 is een steenuilterritorium aanwezig ter hoogte van de Paalweg te Baexem.
Kerkuil	Nestplaats op ca. 120 meter afstand (Kasteelweg 7 te Baexem)
Ransuil	In het Exatenbos is een ransuilterritorium aanwezig.
Zoogdieren	
Algemeen voorkomende zoogdiersoorten	Verspreid in omgeving N280
Eekhoorn	Bomen binnen het plangebied zijn geschikt als nestboom voor eekhoorns.

Soort(groep)	Voorkomen
Steenmarter	Geschikt leefgebied binnen N280. Te slopen bebouwing vormt potentieel verblijfsbiotoop.
Das	Van de meest nabij gelegen dassenverblijven zijn twee vluchtpijpen en een burcht gelegen binnen 200 meter afstand van de N280. De gehele omgeving van de N280 maakt deel uit van het totale leefgebied van de das. De N280 vormt hierin een barrière.
Bever	De Haelensebeek vormt een jaarronde verblijfplaats van de bever. Het meest nabijgelegen hol bevindt zich op circa 85 meter afstand van de N280. Het Berkven vormt leefgebied voor de bever. Jaarrond gebruik valt er niet te verwachten. Het meest nabijgelegen hol bevindt zich op circa 90 meter afstand van de N280.
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats in te slopen woning Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler Zomer-/paarverblijfplaats in te slopen woning Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler Paarverblijf in te slopen woning Rijksweg 1, Baexem Paarverblijf in te slopen woning (stal) Rijksweg 32, Baexem In totaal 7 vliegroutes over of parallel aan de N280
Ruige dwergvleermuis	Paarverblijf in boomholte nabij Kanaal Wessem-Nederweert
Laatvlieger	In totaal 2 vliegroutes over of parallel aan de N280
Rosse vleermuis	Paarverblijf in boomholte nabij Rijksweg 2, Baexem
Watervleermuis	Zomerverblijfplaatsen in kanaalbrug Kanaal Wessem-Nederweert
Amfibieën	
Algemeen voorkomende amfibiesoorten	Verspreid in omgeving N280
Alpenwatersalamander	Twee poelen nabij Kanaal Wessem-Nederweert vormen voortplantingswater. Omliggend grasland en bos vormt landhabitat.
Poelkikker	Twee poelen nabij Kanaal Wessem-Nederweert vormen voortplantingswater. Omliggend grasland en bos vormt landhabitat. Voorkomen ter plaatse van Beegderheide. Geen voortplantingswater binnen plangebied.
Heikikker	Voorkomen ter plaatse van Beegderheide. Geen voortplantingswater binnen plangebied.
Reptielen	
Levendbarende hagedis	Leefgebied ter plaatse van de Beegderheide.

2.3 Houdbaarheid onderzoekdata

In de beleidsregel Passieve soortenbescherming van de provincie Limburg is opgenomen dat: Waarnemingen om de aanwezigheid van een soort aan te tonen dienen actueel te zijn, wat inhoudt niet ouder dan 3 tot 5 jaar voor de ontheffingsaanvraag (dan wel het in procedure gaan van het PIP in dezen). Toelichting: In het geval van soorten die onder artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming vallen, (beschermingsregime Vogel- en Habitatrichtlijn), mogen de veldgegevens maximaal 3 jaar oud zijn ten opzichte van de datering van de aanvraag. Voor soorten die vallen onder artikel 3.10 (beschermingsregime andere soorten) geldt een periode van maximaal 5 jaar, tenzij het plangebied in de tussentijd wezenlijk veranderd is. In het laatste geval dienen de veldgegevens ná die verandering(en) te zijn verzameld. Er kunnen zich situaties voordoen dat gegevens ouder zijn dan 3 respectievelijk 5 jaar. Er dient in dat geval aangegeven te worden waarom de gegevens toch actueel genoeg zijn.

3 EFFECTEN

Uit het literatuuronderzoek en de diverse veldinventarisaties is gebleken dat diverse diersoorten gebruik maken van het plangebied. In onderstaande paragrafen is beknopt ingegaan op de effecten van de ingreep op deze diersoorten en gebruiksfuncties binnen het plangebied. Per soort wordt concluderend aangegeven welke effecten optreden en welke verbodsbepalingen daarmee mogelijk overtreden worden.

3.1 Huismus

Onder de dakpannen van de woning aan de Rijksweg 1 te Baexem broeden twee paren huismussen (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten), zie afbeelding 2. Ter plaatse van de woning aan de Rijksweg 32 te Baexem broeden daarnaast nog vijf paren huismussen, zie afbeelding 3. De directe omgeving van deze woningen (tuin en weilanden) bieden foerageergebied voor deze huismussen. Ten behoeve van het verleggen van de N280 ter plaatse, dienen deze woningen gesloopt te worden. Het slopen van de woningen leidt tot het verloren gaan van nestplaatsen van de huismus, inclusief bijbehorend leef-/foerageergebied.

Concluderend:

Verloren gaan van in totaal zeven nestplaatsen van de huismus, inclusief bijbehorend leef-/foerageergebied (Wnb artikel 3.1.1, 3.1.2 en 3.1.4.).

Afbeelding 2. Locatie Rijksweg 1 te Baexem (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

Afbeelding 3. Locatie nestplaats torenvalk en Rijksweg 32 te Baexem (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

3.2 Torenvalk en roofvogelhorst

De nestlocatie van de torenvalk (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten), zie afbeelding 3, en de horst van de roofvogel (vermoedelijk buizerd, havik of sperwer (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten)), zie afbeelding 4, worden niet fysiek aangetast en bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Er vindt op deze locaties ook geen noemenswaardige aantasting plaats van het leefgebied of foerageerbiotoop van deze soorten als gevolg van de werkzaamheden. Negatieve effecten op de torenvalk en de van de horst gebruikmakende roofvogel treden derhalve niet op.

Om zekerheidshalve te voorkomen dat de toekomstige inrichting van de weg leidt tot een toename aan verkeersslachtoffers, dient voorkomen te worden dat de berm interessant voor deze soorten zijn om in te jagen. Maatregelen om te voorkomen dat een toename aan verkeersslachtoffers ontstaat, zijn beschreven in paragraaf 4.10.

Concluderend:

Negatieve effecten op de torenvalk en de roofvogelhorst treden niet op. Wel dient voorkomen te worden dat verkeersslachtoffers toenemen (Wnb artikel 3.1.1.).

Afbeelding 4. Locatie roofvogelhorst en nestplaats ransuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

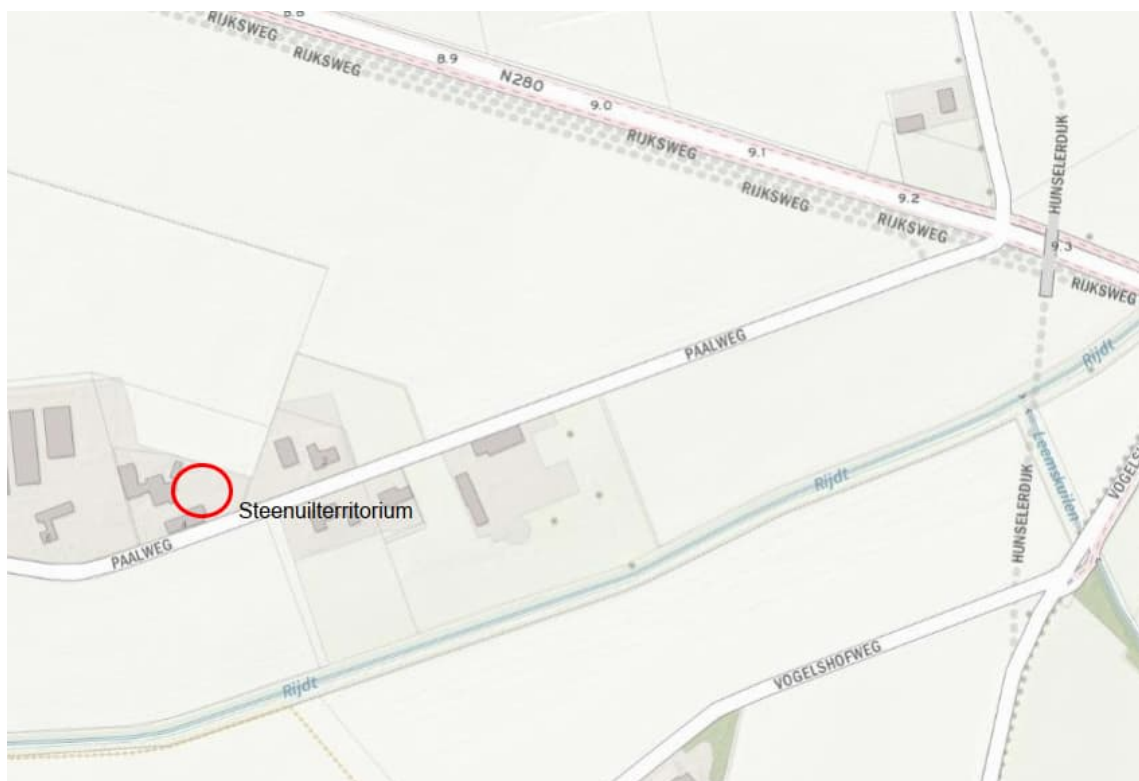
3.3 Steenuil

Binnen het plangebied, waartoe de te slopen bebouwing behoort, zijn geen verblijfplaatsen van de steenuil (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten) aanwezig. Directe aantasting van nestplaatsen van de steenuil treedt derhalve niet op als gevolg van de werkzaamheden aan de N280. In de omgeving van het plangebied, ter hoogte van de Paalweg te Baexem, is een territorium van de steenuil vastgesteld, afbeelding 5. Dit territorium bevindt zich op circa 300 meter afstand tot de N280 en op circa 400 meter afstand westelijk van de omgeving Vogelshofweg/Hunselerdijk, wat mogelijk onderdeel uitmaakt van het steenuilterritorium. Gezien de grote hoeveelheid beschikbaar foerageerbiotoop in de omgeving van het plangebied, is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden voldoende alternatief foerageerbiotoop voorhanden. Na afloop van de werkzaamheden wordt de groene omgeving van het kruispunt N280 en de Hunselerdijk natuurlijk ingericht, waarmee foerageerbiotoop voor de steenuil behouden blijft. Ook in de toekomstige situatie is derhalve geen sprake van een negatief effect.

Doordat foerageerbiotoop zich aangrenzend aan de N280 bevindt, dient er wel rekening mee gehouden te worden dat de nieuwe inrichting niet leidt tot een toename aan verkeersslachtoffers.

Concluderend:

Negatieve effecten op het nest en territorium van de steenuil treden niet op. Evenals geldt voor de torenvalk en de nabije roofvogelhorst, dient voorkomen te worden dat de bermen van de N280 geschikt jachtgebied vormen, wat kan leiden tot verkeersslachtoffers (Wnb artikel 3.1.1.). Zie paragraaf 4.10.

Afbeelding 5. Locatie territorium steenuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

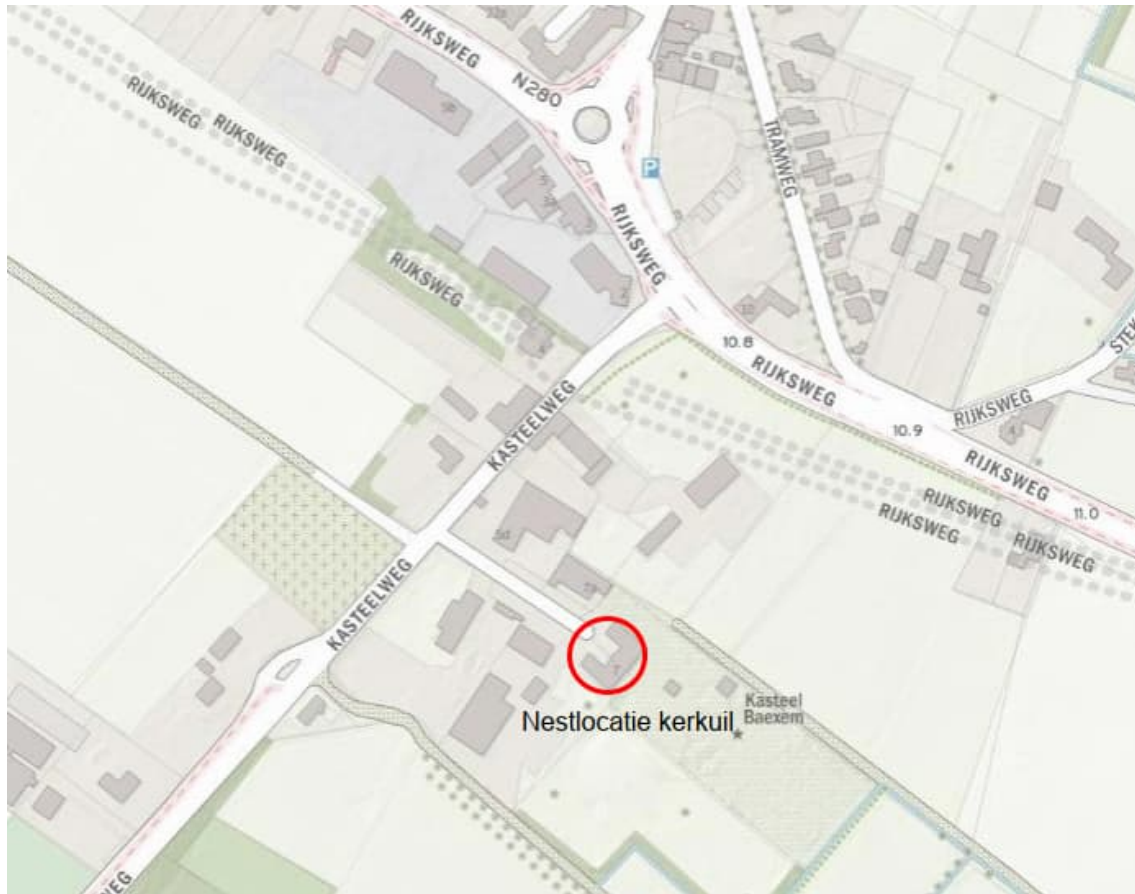
3.4 Kerkuil

Ter plaatse van het Kasteel Baexem bevindt zich een nestplaats van de kerkuil (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten) op circa 120 meter afstand van het plangebied, afbeelding 6. Deze afstand is te groot om directe negatieve effecten op de kerkuil te kunnen verwachten. Ook een significant negatief effecten als gevolg van aantasting van foerageergebied van de kerkuil wordt niet verwacht, doordat er in de omgeving ruim voldoende geschikt foerageergebied aanwezig is.

Wanneer de bermen geschikt jachtbiotoop voor kerkuilen bieden, dient bij de ingebruikname van de weg wel rekening gehouden te worden met verkeersslachtoffers, zie paragraaf 4.10.

Concluderend:

Toekomstige situatie N280 leidt mogelijk tot verkeersslachtoffers onder kerkuilen (Wnb artikel 3.1.1.).

Afbeelding 6. Locatie nestplaats kerkuil (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

3.5 Ransuil

In het Exatenbos ten oosten van het AZC (asielzoekerscentrum) bevindt zich een ransuienterritorium (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten), zie afbeelding 4. Er treedt geen fysieke aantasting van het bosbiotoop op, waarmee directe effecten op een aanwezige nestplaats zijn uitgesloten. Met het behoud van het bosbiotoop zijn negatieve effecten op het leefgebied van de ransuil uitgesloten. Wel treden mogelijk indirecte effecten op wanneer werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst ('s-nachts) plaatsvinden. Zie hiervoor paragraaf 4.11.

Concluderend:

Werkzaamheden na zonsondergang en voor zonsopkomst leiden mogelijk tot lichtverstoring op het territorium van de ransuil (Wnb artikel 3.1.4).

3.6 Eekhoorn

Ter plaatse van het bosrijke deel aan de oostzijde van het plangebied (Beegderheide) zijn tijdens de veldinventarisatie eekhoornnesten (Wnb-beschermingsregime overige soorten) aangetroffen. Ook in overige delen binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die in potentie geschikt nestbiotoop voor de eekhoorn bieden. Bij het kappen van bomen dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van eekhoornnesten. Gezien de ruime hoeveelheid beschikbaar foerageergebied, buiten de begrenzing van het plangebied, zijn effecten hierop niet te verwachten.

Concluderend:

Waar bomenkap plaats vindt worden mogelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de eekhoorn beschadigd of vernield (Wnb artikel 3.10.b).

3.7 Steenmarter

De steenmarter (Wnb-beschermingsregime overige soorten) komt voor in de ruimere omgeving van het plangebied en gebruikt delen van het plangebied mogelijk als foerageergebied. Ook zijn er mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in te slopen bebouwing. Bij het slopen van bebouwing dient derhalve rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van steenmarters. Ten aanzien van het aan te tasten foerageerbiotoop is hiervan ruim voldoende in de omgeving voorhanden en zijn steenmarters flexibel genoeg om tijdelijk elders te foerageren.

Concluderend:

Bij het slopen van bebouwing worden mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter beschadigd of vernield (Wnb artikel 3.10.b).

3.8 Das

Tijdens het veldonderzoek naar de das (Wnb-beschermingsregime overige soorten), zijn in totaal 20 verblijfplaatsen van de das aangetroffen. Doordat al deze verblijfplaatsen buiten het plangebied van de N280 zijn gelegen, treedt er geen directe aantasting van dassenverblijfplaatsen op.

Drie dassenverblijfplaatsen, betreffende twee vluchtpijpen en een burcht, zijn gelegen binnen een afstand van 200 meter tot de N280, afbeelding 7 – 9. Van deze verblijfplaatsen is actief gebruik van één vluchtpijp aangetoond. De andere vluchtpijp en de burcht zijn slechts sporadisch in gebruik door de das. Conform het Kennisdocument Das (Blj12, 2017), geldt voor verblijfplaatsen gelegen binnen een afstand van 200 meter, maar op grotere afstand dan 50 meter, tot de N280, dat de werkzaamheden mogelijk een negatief effect kunnen veroorzaken wanneer deze plaatsvinden tussen zonsondergang (of later dan 19.00 uur als de zon later onder gaat) en zonsopkomst ('s-nachts).

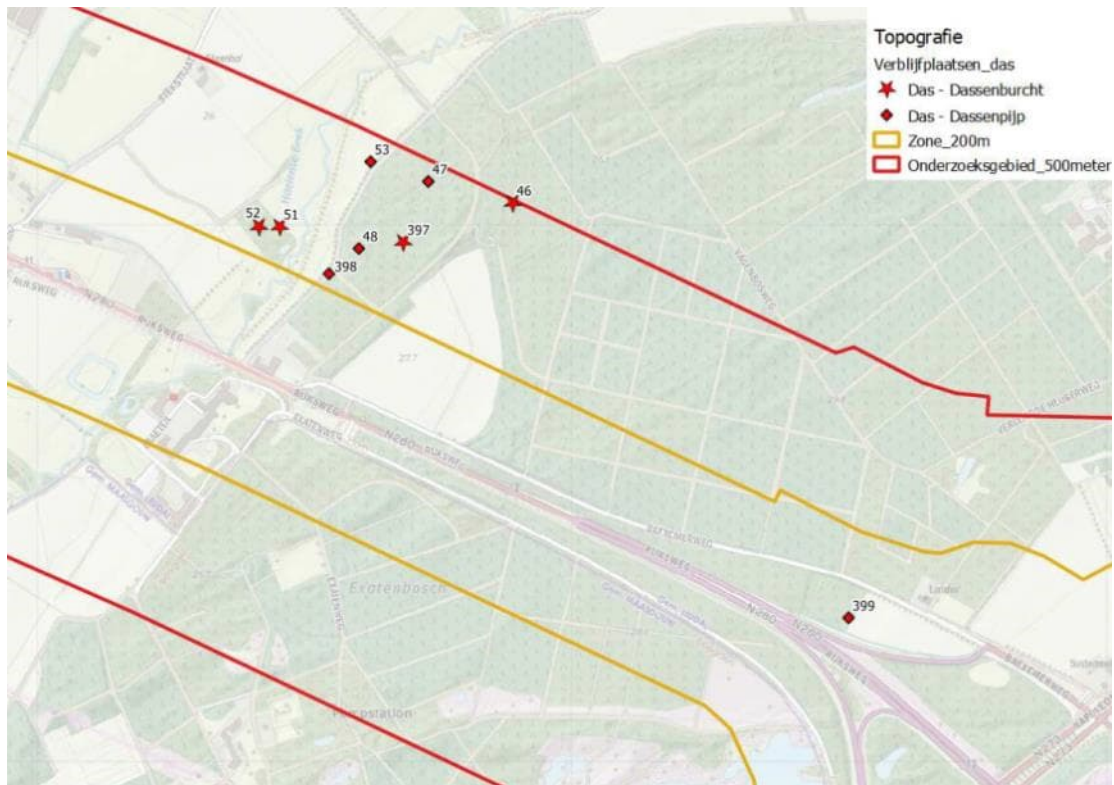
Hiernaast vormt de omgeving van de N280, met name bossen en graslanden, het leefgebied van de das. Ook de omgeving van de Haelense Beek vormt een preferent leefgebied van de das, waarin foerageer- en schuilmogelijkheden volop aanwezig zijn. De directe omgeving van de N280 vormt gezien de huidige verstoring als gevolg van de weg slechts marginaal leefbiotoop. Daarbij is het ruimtebeslag van de ontwikkeling binnen dit gebied, in verhouding tot de ruime hoeveelheid optimaal leefbiotoop in de omgeving, van zeer geringe grootte. Negatieve effecten op het leefgebied van de das, waartoe ook foerageergebieden behoren, zijn derhalve uit te sluiten.

Gezien het gebruik van het gebied wat zowel ten noorden als ten zuiden van de N280 is gelegen door de das, speelt de barrièrewerking van zowel de huidige als toekomstige N280 een belangrijke rol in het leefgebied van de das. Vlak ten westen van de Haelense Beek bevindt zich een faunatunnel onder de N280 (tussen hectometerpaal 11,2 en 11,4), welke mogelijk door de das gebruikt wordt om de N280 te passeren. Een

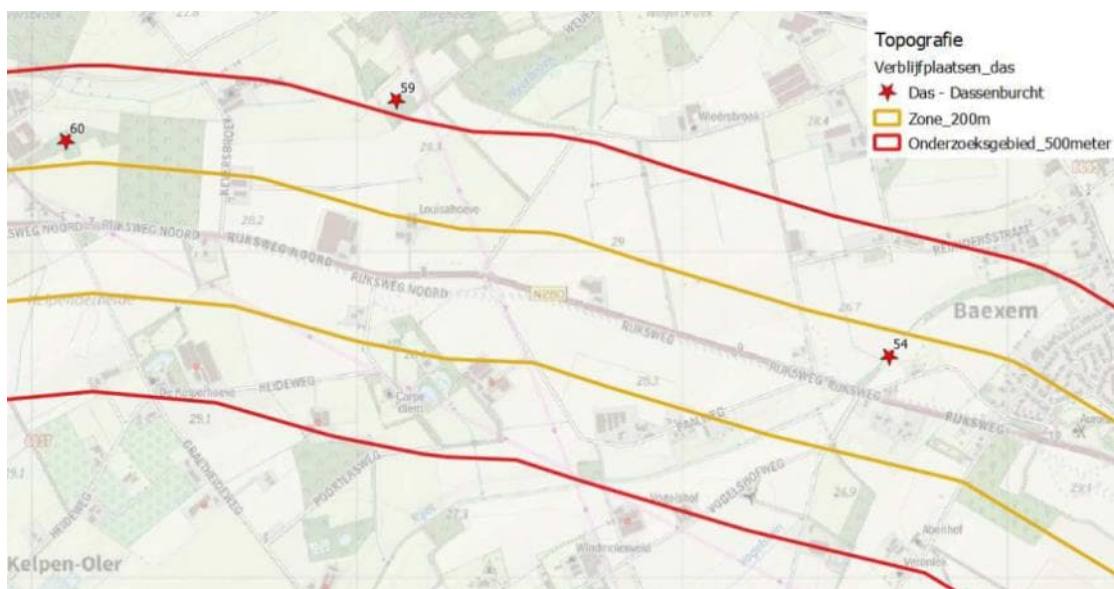
belemmering van deze faunatunnel tijdens de werkzaamheden heeft in dit geval wel een negatief effect op de das.

Concluderend:

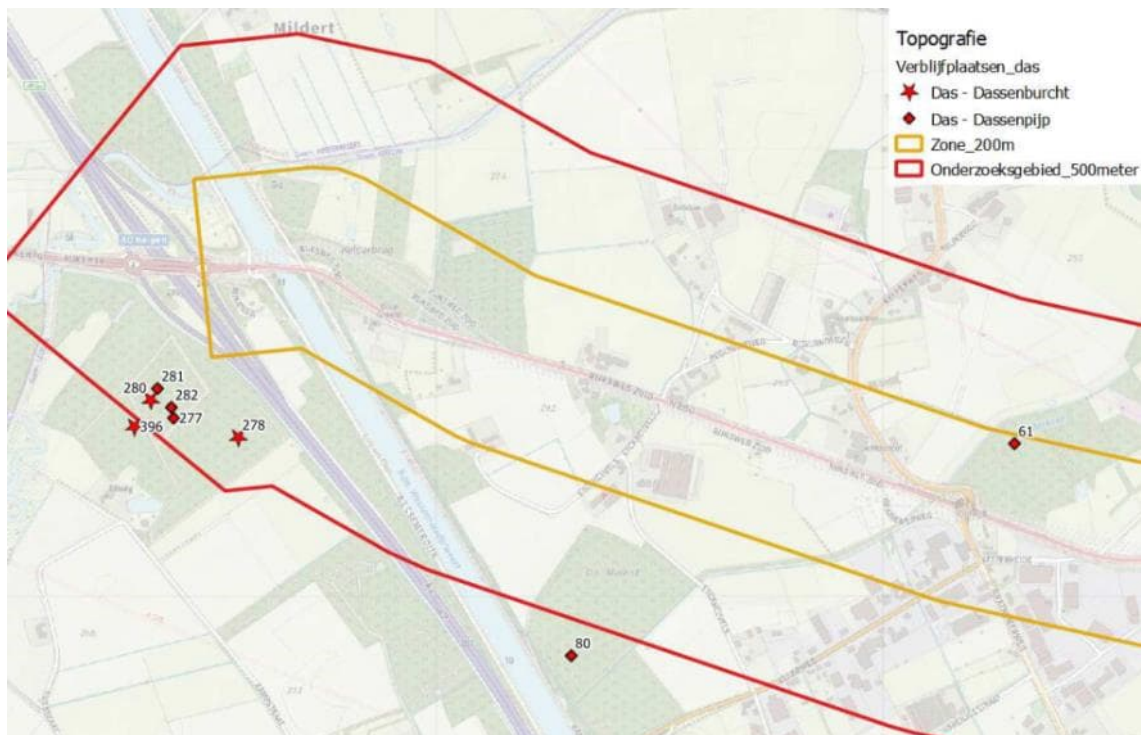
Als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden treed mogelijk verstoring van verblijfplaatsen van de das op of wordt mogelijk belemmerd dat foerageergebied bereikt kan worden (Wnb artikel 3.10.b).

Afbeelding 7. Verblijfplaatsen van de das, oostelijke deel van het tracé (bron: ECO-works).

Afbeelding 8. Verblijfplaatsen van de das, centrale deel van het tracé (bron: ECO-works).

Afbeelding 9. Verblijfplaatsen das, westelijk deel van het tracé (bron: ECO-works).

3.9 Bever

Tijdens het veldonderzoek naar de bever (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten) zijn in totaal 19 verblijfplaatsen van de bever aangetroffen. Doordat al deze verblijfplaatsen buiten het plangebied van de N280 zijn gelegen, treedt er geen directe aantasting van beververblijfplaatsen op.

Op basis van het onderzoek worden hoofdzakelijk twee locaties onderscheiden waar de bever voorkomt in de directe omgeving van de N280. Dit betreft allereerst de Haelensebeek, afbeelding 10 – 11. Zowel noordelijk als zuidelijk van de N280 zijn hier verblijfplaatsen van de bever aangetroffen. Er wordt aangenomen dat de bever hier jaarrond aanwezig is. Het beekdal heeft hierbij een belangrijke verbindende functie. De meest nabij gelegen verblijfplaats van de bever bevindt zich op circa 85 meter afstand. Conform het Kennisdocument Bever (BIJ12, 2017) geldt voor werkzaamheden binnen 100 meter afstand tot de verblijfplaats mogelijk tot een negatief effect op de bever leiden.

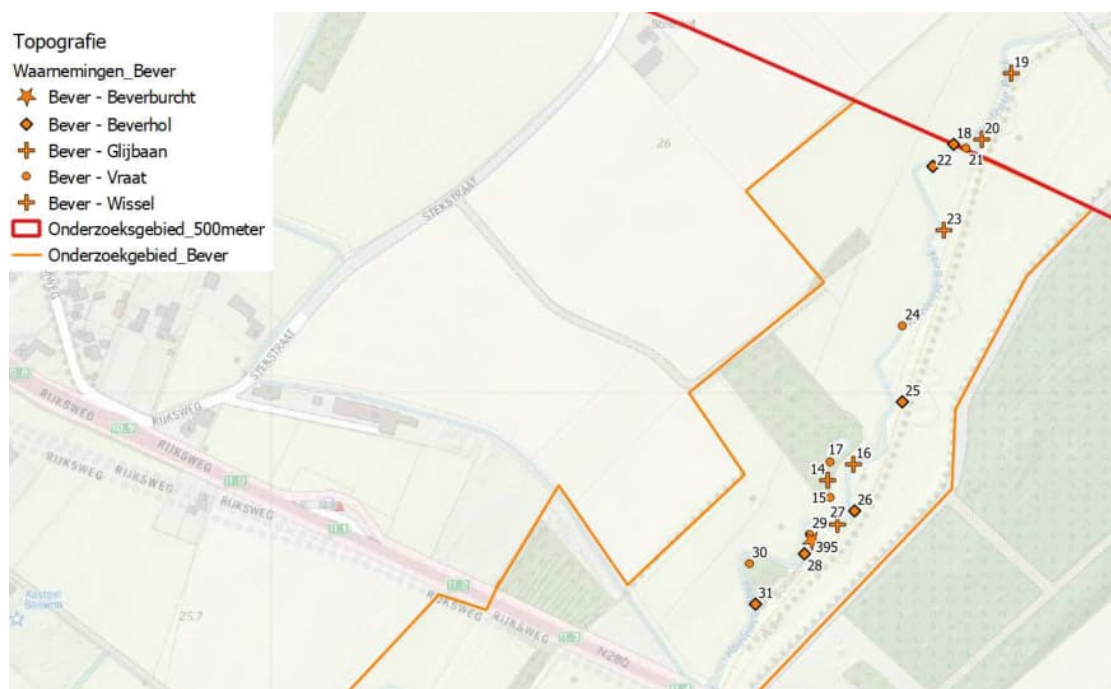
Daarnaast vinden werkzaamheden plaats ter plaatse van de kruising van de N280 met de Haelensebeek. Deze locatie vormt een belangrijke doorgang voor de bever, waardoor een belemmering van de aanwezige doorgang leidt tot een negatief effect op de bever.

Doordat er geen sprake is van een afname aan foerageerbiotoop voor de bever, zijn hier ook geen negatieve effecten op te verwachten.

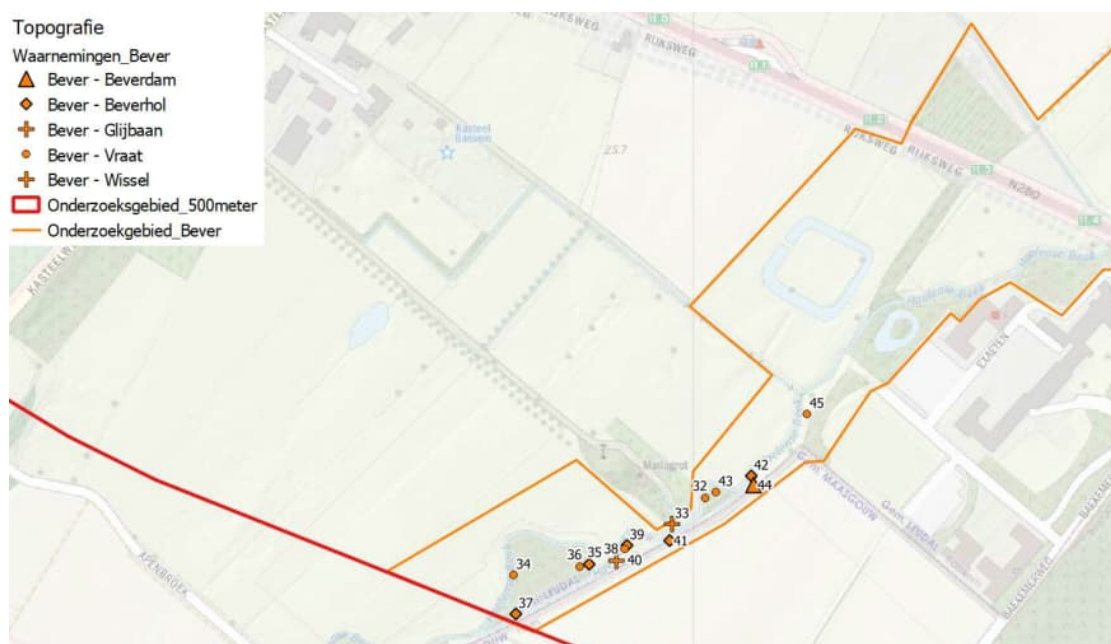
De tweede locatie waar de bever voorkomt in de omgeving van de N280, betreft het Berkven (waterloop), afbeelding 12. Ook hier bevindt de meest nabij gelegen verblijfplaats zich binnen 100 meter van de N280, namelijk op 90 meter afstand. Ook op deze verblijfplaats kunnen negatieve effecten gezien deze afstand op voorhand niet uitgesloten worden. Voor de verblijfplaatsen langs het Berkven geldt wel dat dit geen (duurzaam) jaarrond leefgebied betreft, doordat de beek droog valt in droge perioden. Voor de voortplanting van de bever is deze beek daarom minder geschikt.

Concluderend:

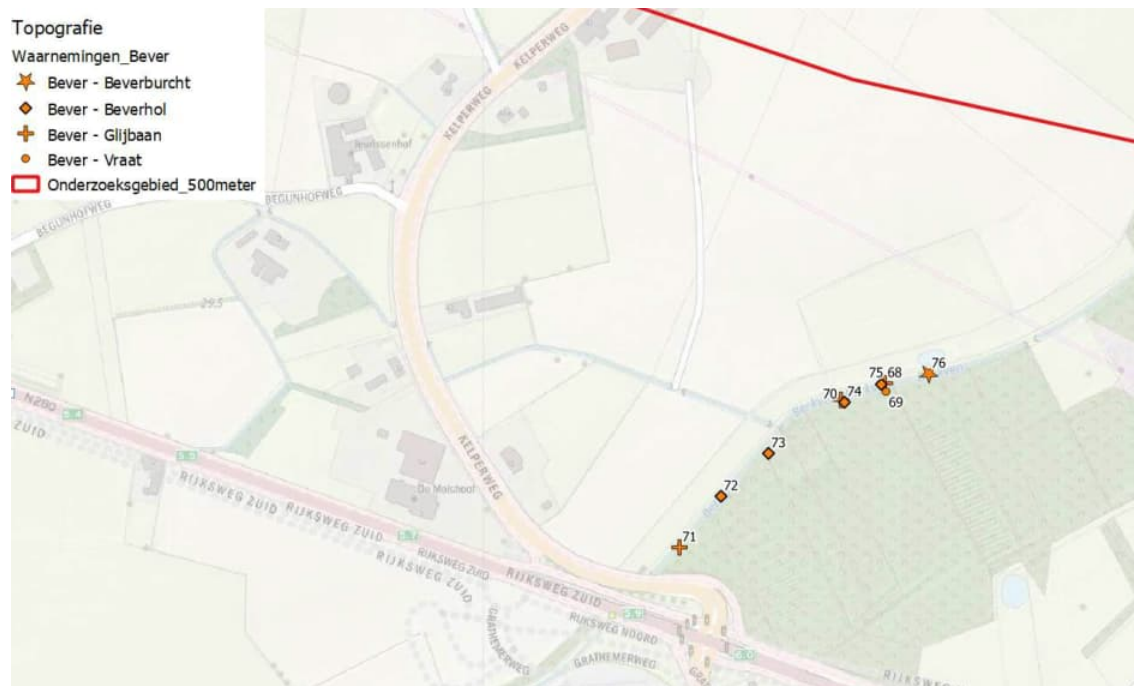
Als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden tredt mogelijk verstoring van verblijfplaatsen van de bever op of wordt mogelijk belemmerd dat foerageergebied bereikt kan worden (Wnb artikel 3.5.2 en 3.5.4).

Afbeelding 10. Waarnemingen bever langs Haelense beek, ten noorden van N280 (bron: ECO-works).

Afbeelding 11. Waarnemingen bever langs Haelense beek, ten zuiden van N280 (bron: ECO-works).

Afbeelding 12. Waarnemingen bever langs Berkven (bron: ECO-works).

3.10 Vleermuizen

3.10.1 Gewone dwergvleermuis

Binnen het plangebied zijn in totaal 4 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten) aanwezig die zich bevinden in bebouwing die wordt gesloopt als gevolg van de herinrichting van de N280 (afbeelding 2, 3 en 13). De sloop leidt tot het verloren gaan van deze verblijfplaatsen, wat een negatief effect op de gewone dwergvleermuis betekent. Hiernaast dient de gehele omgeving van de N280 als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Opvallend was het grote aantal foeragerende vleermuizen boven de aanwezige lantaarnpalen en ook in de omgeving van de Kelperbrug over kanaal Wessem-Nederweert zijn grote aantallen foeragerende vleermuizen waargenomen. Met uitzondering van het kanaal, valt er in de directe omgeving van de N280 geen essentieel foerageergebied aan te wijzen. De werkzaamheden leiden er toe dat de huidige situatie ter plaatse van de Kelperbrug over het kanaal Wessem-Nederweert tijdelijk drastisch verandert. In de tijdelijke situatie biedt de omgeving voldoende alternatief foerageerbiotoop verderop langs het kanaal. In de toekomstige situatie is de foerageersituatie weer vergelijkbaar met de huidige situatie en is een effect derhalve niet te verwachten.

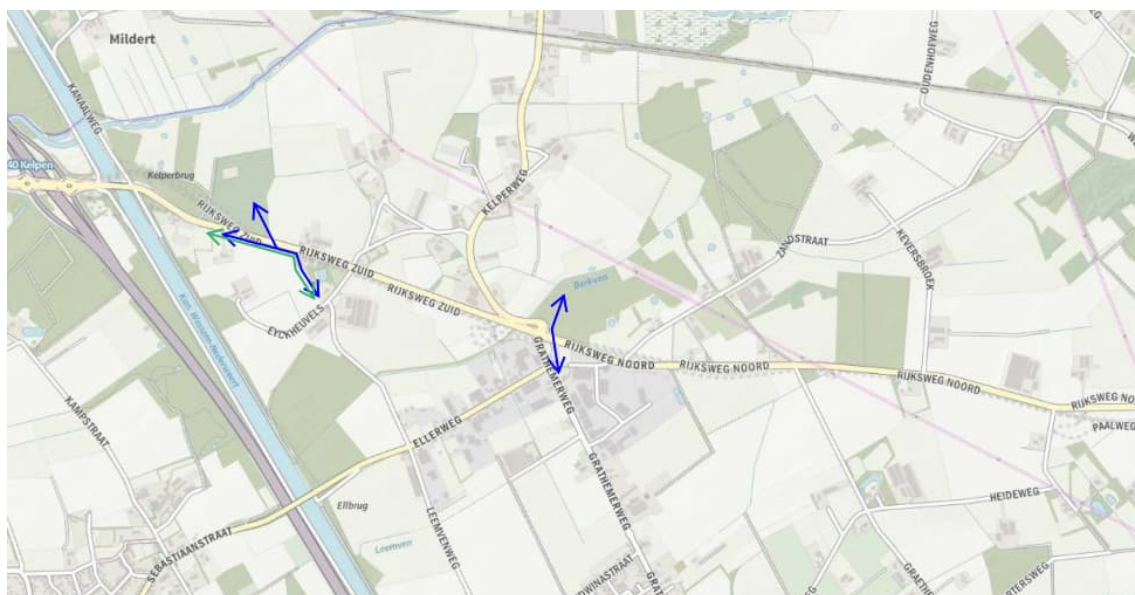
Ook ten aanzien van vliegroutes zijn in de ruime omgeving van het plangebied diverse bomenrijen van en naar de N280 en parallel aan de N280 gelegen bomenrijen aanwezig. Uit het onderzoek is gebleken dat in de directe nabijheid van de N280 7 vliegroutes onderscheiden kunnen worden. Van deze vliegroutes betreft het op 4 locaties een belangrijke hop-over (kruising met de huidige N280) van de gewone dwergvleermuis over de huidige N280, zie afbeelding 14 en 15. Met het verbreden van de weg verliezen deze vliegroutes en hop-overs mogelijk hun functie, wat tot een negatief effect op de vliegroutes leidt. Ook treden mogelijk negatieve effecten op de omliggende vliegroutes op als gevolg van een toename aan lichtverstoreng.

Concluderend:

Verlies van 4 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast mogelijke aantasting van 4 hop-overs over de huidige N280. Ook kan aanvullende verlichting leiden tot het ongeschikt worden van nabijgelegen vliegroutes (Wnb artikel 3.5.1., 3.5.2 en 3.5.4.).

Afbeelding 13. Ligging locatie Rijksweg Zuid 4, Kelpen Oler en verblijfplaatsen watervleermuis en ruige dwergvleermuis (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

Afbeelding 14. Locaties van de waargenomen vliegroutes van gewone dwergvleermuis (blauw) en laatzvlieger (groen) aan de westzijde van het plangebied (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

Ook is er geen sprake van essentiële foerageergebieden of vliegroutes van de rosse vleermuis binnen het plangebied of de directe omgeving. Negatieve op deze elementen treden derhalve niet op. Het uitvoeren van werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst ('s-nachts) en het gebruik van verlichting hierbij leidt mogelijk wel tot een indirecte verstoring van de verblijfplaats, zie hiervoor paragraaf 4.1.1.

Concluderend:

Directe negatieve effecten op verblijfplaatsen, foerageerbiotoop en vliegroutes van rosse vleermuis zijn uitgesloten. Wel treedt mogelijk een indirect effect op bij het uitvoeren van werk 's-nachts en het gebruik van verlichting (Wnb artikel 3.5.2).

3.10.5 Watervleermuis

In het westelijke bruggenhoofd van de brug over het Kanaal Wessem-Nederweert bevinden zich twee zomerverblijfplaatsen van de watervleermuis (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten), afbeelding 13. Het vervangen van de brug leidt tot het verloren gaan van deze verblijfplaatsen.

Van essentiële foerageergebieden of vliegroutes van de watervleermuis is binnen het plangebied of de directe omgeving geen sprake. Negatieve op deze elementen treden derhalve niet op.

Concluderend:

Het kappen van de boom leidt tot het verloren gaan van een verblijfplaats van de watervleermuis (Wnb artikel 3.5.1, 3.5.2 en 3.5.4).

Tabel 2. Overzicht van vleermuisfuncties binnen of nabij het plangebied, waarop een negatief effect niet op voorhand is uitgesloten.

Nr. in onderzoek ECO-works	Functie	Locatie	Aantal vleermuizen
Gewone dwergvleermuis			
199	Kraamverblijfplaats	Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler	37
200	Zomer-/paarverblijfplaats	Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler	1
315	Paarverblijfplaats	Rijksweg 1, Baexem	1
333	Paarverblijfplaats	Rijksweg 32, Baexem	1
117	Vliegroute	Nabij Kasteelweg/Rijksweg, Baexem	69
122	Vliegroute	Nabij Kasteelweg/Rijksweg, Baexem	8
165	Vliegroute	Nabij Hunselerdijk, Baexem	12
190	Vliegroute	Nabij Grathemerweg, Kelpen-Oler	22
202	Vliegroute	Ter hoogte van Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler	25
334	Vliegroute	Nabij Hunselerdijk, Baexem	12
385	Vliegroute	Nabij Hubert Cuyperslaan, Baexem	9
Ruige dwergvleermuis			
356	Paarverblijf	Boomholte nabij Wessemerdijk (Kanaal Wessem-Nederweert)	1
Laatvlieger			
118	Vliegroute	Nabij Kasteelweg/Rijksweg, Baexem	8
205	Vliegroute	Ter hoogte van Rijksweg Zuid 4, Kelpen-Oler	8
Rosse vleermuis			
310	Paarverblijf	Boomholte nabij Rijksweg 2, Baexem	1
Watervleermuis			
276	Zomerverblijf	Westelijk brughoofd Kanaal Wessem-Nederweert	2

3.11 Alpenwatersalamander

Het uitgevoerde faunaonderzoek heeft aangetoond dat de twee poelen langs het Kanaal Wessem-Nederweert fungeren als voortplantingswater voor de Alpenwatersalamander (Wnb-beschermingsregime overige soorten), afbeelding 16. Omliggend grasland en bos vormt landhabitat voor deze soort.

De poelen zijn buiten het plangebied van de N280 gelegen. Hierdoor is een negatief effect op het voortplantingsbiotoop uitgesloten. De bosschage aan de zuidzijde van de poelen is wel binnen het plangebied gelegen. Het verdwijnen van deze bosschage leidt tot een afname van het beschikbaar landbiotoop van de Alpenwatersalamander.

Wanneer de werkzaamheden in de bosschage ten zuiden van de amfibieënpoel uitgevoerd worden in de periode dat de alpenwatersalamander zich op het land begeeft, worden mogelijk individuen verwond of gedood.

Concluderend:

De ontwikkeling leidt tot het verloren gaan van landbiotoop van de Alpenwatersalamander (Wnb artikel 3.10.b). Daarnaast worden Alpenwatersalamanders mogelijk verwond of gedood (Wnb artikel 3.10.a).

Afbeelding 16. Ligging voortplantingswater Alpenwatersalamander en poelkikker (bron luchtfoto: PDOK-viewer).

3.12 Poelkikker

Het uitgevoerde faunaonderzoek heeft aangetoond dat de twee poelen langs het Kanaal Wessem-Nederweert eveneens fungeren als voortplantingswater voor de poelkikker (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten), afbeelding 16. Omliggend grasland en bos vormt landhabitat voor deze soort.

De poelen zijn buiten het plangebied van de N280 gelegen. Hierdoor is een negatief effect op het voortplantingsbiotoop uitgesloten. De bosschage aan de zuidzijde van de poelen is wel binnen het plangebied gelegen. Het verdwijnen van deze bosschage leidt naar verwachting tot een afname van het beschikbaar landbiotoop van de poelkikker.

Wanneer de werkzaamheden in de bosschage ten zuiden van de amfibieënpool uitgevoerd worden in de periode dat de poelkikker zich op het land begeeft, worden mogelijk poelkikkers verwond of gedood.

Hiernaast is bekend dat ter plaatse van de Beegderheide poelkikkers voorkomen. Voortplantingswateren bevinden zich allen buiten het plangebied. Ook landhabitat van de poelkikker wordt niet aangetast door de werkzaamheden, al vinden deze wel plaats aangrenzend aan landhabitat. De werkzaamheden binnen het plangebied leiden derhalve mogelijk tot het doden of verwonden van poelkikkers.

Concluderend:

De ontwikkeling leidt tot het verloren gaan van landbiotoop van de poelkikker (Wnb artikel 3.5.4). Daarnaast worden poelkikkers mogelijk verwond of gedood (Wnb artikel 3.5.1 en 3.5.2).

3.13 Heikikker

Evenals voor de poelkikker, geldt voor de heikikker (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten) dat in de omgeving van het plangebied (Beegderheide) voortplantingswateren van de soort aanwezig zijn. Deze voortplantingswateren bevinden zich allen buiten het plangebied. Ook landhabitat van de heikikker wordt niet aangetast door de werkzaamheden, al vinden deze wel plaats aangrenzend aan landhabitat. De werkzaamheden binnen het plangebied leiden derhalve mogelijk tot het doden of verwonden van heikikkers.

Concluderend:

Mogelijk doden of verwonden van heikikkers tijdens werkzaamheden en bij ingebruikname wegen (Wnb artikel 3.5.1.).

3.14 Levendbarende hagedis

In de bossen aan de oostzijde van het plangebied (Beegderheide) bevinden zich levendbarende hagedissen (Wnb-beschermingsregime overige soorten). Het gehele bosgebied biedt in potentie leefgebied voor deze soort. Ter plaatse van deze bosgebieden vinden echter geen werkzaamheden plaats. Er is derhalve geen sprake van oppervlakteverlies van het leefgebied van de reptielensoort. Wel vinden er werkzaamheden plaats in de nabijheid van de bossen en aan de wegen naast de bossen. Deze werkzaamheden leiden mogelijk wel tot het doden of verwonden van individuen van de levendbarende hagedis.

Concluderend:

Mogelijk doden of verwonden van levendbarende hagedissen tijdens werkzaamheden en bij ingebruikname wegen (Wnb artikel 3.5.1.).

3.15 Overige soorten

Verder zijn er binnen en in de omgeving van het plangebied algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten (Wnb-beschermingsregime andere soorten) (zwervend) waargenomen. Ook biedt de aanwezige bebouwing, bomen, ruigte en struweel geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende broedvogelsoorten (Wnb-Vogelrichtlijnsoorten). Ter volledigheid worden in hoofdstuk 4 de hiervoor noodzakelijke maatregelen opgenomen.

3.16 Natura 2000-gebieden

In het kader van effecten op beschermde Natura 2000-gebieden is een voortoets opgesteld (Kragten¹, 2021). Uit de voortoets blijkt, dat significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden als gevolg van de toekomstige reconstructie van de N280-west-wegvak Leudal, die door het vast te stellen PIP en MER mogelijk gemaakt worden, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Derhalve is in vervolg op de voortoets een passende beoordeling opgesteld (MLG, 2021). In het kader van de passende beoordeling worden extra percelen natuur

ingericht, om de stikstofdepositie ten gevolge van het plan te reduceren. De passende beoordeling gaat hier verder op in. Deze percelen waar natuurontwikkeling plaatsvindt, zijn eveneens meegenomen in de compensatie in het kader van het Natuurnetwerk Nederland, zie volgende paragraaf.

3.17 Natuurnetwerk Nederland

Naast het voorkomen van diverse beschermde soorten langs en in de omgeving van de N280, zijn tevens diverse delen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aanwezig. Binnen de Provincie Limburg zijn deze delen aangeduid als de goudgroene natuurzone¹. Ondersteunend voor deze gebieden zijn de zilvergroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone aangewezen. De toekomstige situatie van de N280 doorsnijdt diverse delen van het NNN (goudgroene natuurzone). De directe aantasting betreft een oppervlakte van 75.553 m².

Naast directe aantasting (vernietiging) van het NNN, zijn tevens indirecte effecten mogelijk aan de orde ten aanzien van verstoring en versnippering. Indirecte effecten als gevolg van verstoring zijn niet op voorhand uit te sluiten, waardoor op basis van de akoestische berekeningen voor het plan een nadere beschouwing is uitgevoerd naar mogelijke geluidsverstoring op het NNN. Hieruit blijkt dat, aanvullend op de directe aantasting, een indirecte aantasting (toename aan geluidsverstoring) optreedt binnen een oppervlakte van 105.021 m².

Verder is voor het geohydrologisch en waterhuishoudkundig onderzoek (Kragten², 2020) onderzocht welke effecten de herinrichting heeft op de grondwaterstand, met name vanwege de aanleg van diverse fiets- en voetgangerstunnels en de verdiepte ligging van de weg ter plaatse van Baexem. Hieruit is gebleken dat deze ontwikkelingen geen significant effect hebben op de grondwaterstanden. De huidige leggerwatergangen blijven gehandhaafd danwel worden verlegd.

Een negatief effect als gevolg van versnippering is niet aan de orde. De herinrichting van het huidige wegtracé leidt plaatselijk tot een verschuiving van het wegbeslag. De huidige versnipperende werking van de N280 wordt middels de herinrichting niet verslechterd. Om de situatie te verbeteren, worden er in de toekomstige situatie aanvullende faunapassages aangelegd of huidige onderdoorgangen van de weg (o.a. bij beekkruisingen) geschikt gemaakt als faunapassage. Hiermee heeft de herinrichting een positief effect in het kader van de versnippering door de weg.

De werkzaamheden aan de N280 bevinden zich tevens binnen het klein deel van de zilvergroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone. Hoewel het plangebied gelegen is binnen de begrenzing van deze gebieden, valt significante aantasting van de landschapswaarden van deze gebieden niet te verwachten. In de huidige situatie is reeds de N280 aanwezig in het gebied. Als gevolg van de herinrichting wijzigt de ligging van de weg slechts beperkt en blijven landschapselementen als bomenrijen en waterlopen gehandhaafd of worden deze hersteld. Aantasting van de zilvergroene natuurzone of de bronsgroene landschapszone treedt derhalve niet op.

3.18 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied bevinden zich tot slot diverse bomenrijen en bossen, welke vallen onder de bescherming van de Vwet natuurbescherming. Dit betreft bomenrijen met meer dan 20 bomen en bossen/houtopstanden met een oppervlakte van meer dan 10 are (1.000 m²). Zodra de werkzaamheden in uitvoering gaan, dient minimaal 6 weken voorafgaand aan de werkzaamheden een melding bij de provincie Limburg gemaakt te worden van de te kappen bomen binnen deze elementen. De provincie is hierbij bevoegd om een herplantplicht op te leggen voor de te kappen bomen. Hoewel een melding momenteel nog niet aan de orde is, dient wel rekening gehouden te worden met een compensatieverplichting van de te kappen bomen. Hiervoor geldt in principe een 1:1 verplichting, waarbij hetzelfde aantal of dezelfde oppervlakte aan te kappen bomen wordt gecompenseerd.

¹ In het kader van de aankomende Omgevingswet, is in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) de lange termijn visie van het provinciaal beleid beschreven. Deze opvolging van het huidige POL 2014 is in oktober 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. De Provinciale Verordening is nog niet geactualiseerd, waardoor nu nog de vigerende beleidsregels gehanteerd worden. De POVI heeft geen gevolgen voor de te hanteren beleidsregels in deze toelichting. In de toekomst gaat de Goudgroene Natuurzone voortaan Natuurnetwerk Limburg heten. Zie voor meer informatie ten aanzien van de POVI, bijlage 1, paragraaf B1.2.

De bossen binnen het plangebied behoren allen tot de NNN. Compensatie van deze oppervlakten wordt daarmee direct meegenomen met de compensatie van de oppervlakteaantasting van NNN-gebieden. Aan te tasten bomenrijen vallen niet overal onder het NNN. In het definitief ontwerp van de toekomstige N280 wordt echter voorzien in nieuwe laanbomen, nieuwe bomen van groot formaat ten behoeve van de hopovers en 15.380 m² aan bosplantsoen voorzien, waarmee ook ruimschoots voldaan wordt aan de compensatieverplichting voor bomenrijen. Het huidige plan voorziet daarom in voldoende herplantmogelijkheden ter compensatie van de te kappen bomen of bossen.

4 MITIGERENDE EN COMPENSERENDE MAATREGELEN

Middels mitigerende en compenserende maatregelen wordt voorkomen dat een negatief effect optreedt op aanwezige beschermde soorten. Dit hoofdstuk beschrijft de maatregelen die worden getroffen. In zoverre beschikbaar, wordt gebruik gemaakt van de kennisdocumenten van BJJ12, dit geldt voor de huismus, kerkuil, bever, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, poelkikker, heikikker en levendbarende hagedis. Ten aanzien van overige soorten worden vergelijkbare maatregelen uit deze kennisdocumenten gebruikt en zijn maatregelen beschreven op basis van expert judgement. De maatregelen zijn derhalve reeds doorgenomen met dhr. Castenmiller (ecoloog Provincie Limburg), dhr. Sniijders (ecoloog ECO-works) en dhr. Janssen (ecoloog Kragten). De maatregelen zijn hieronder per soort beschreven.

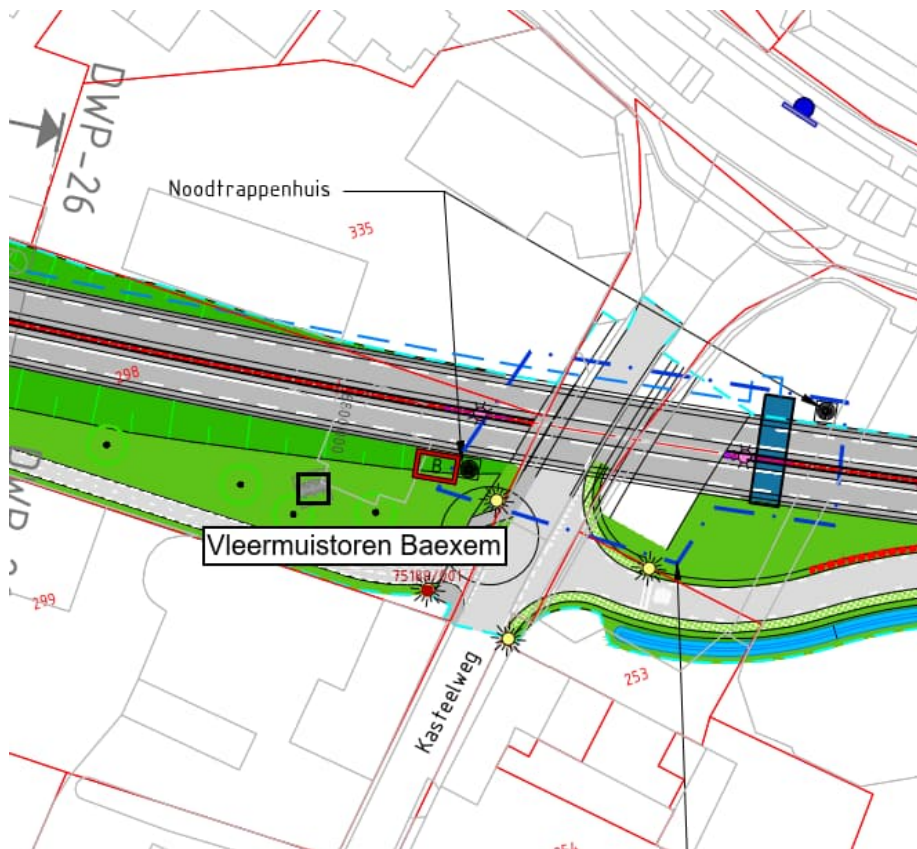
4.1 Huismus

4.1.1 Compensatie nestplaatsen

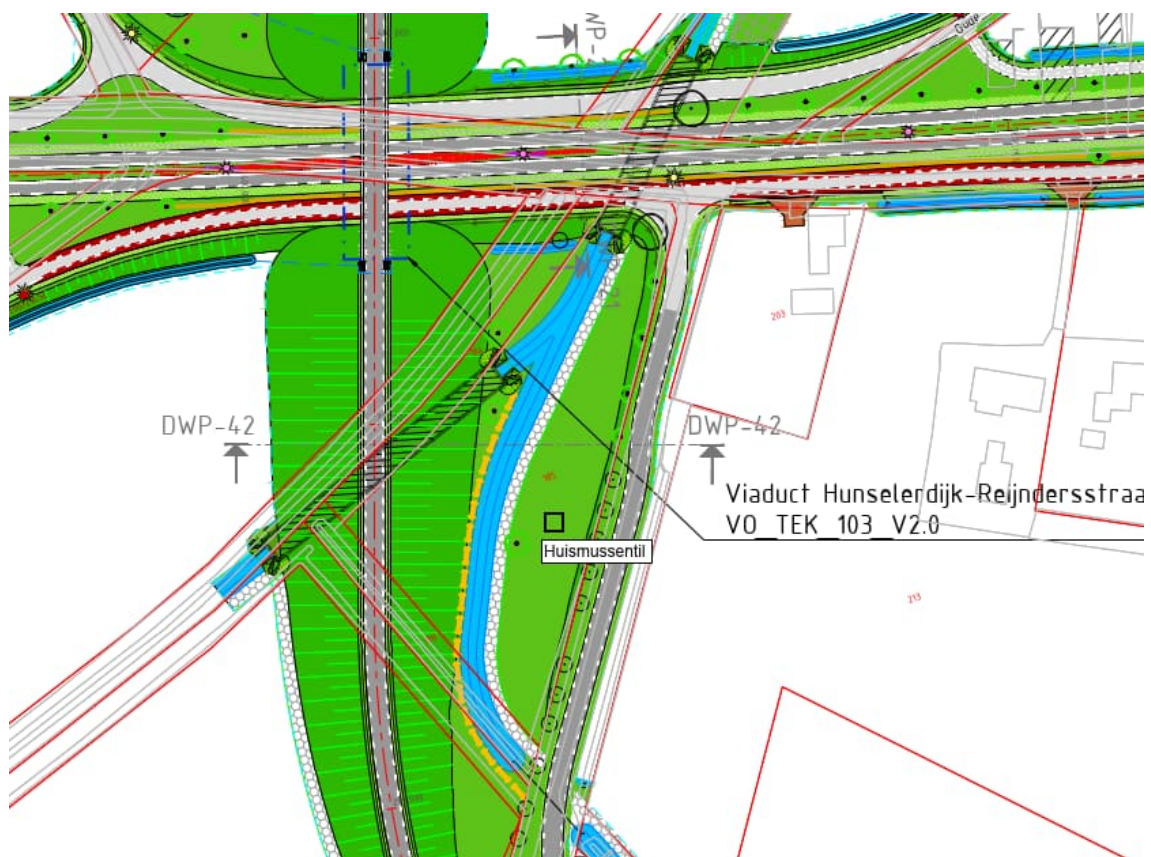
Ter compensatie van de te verliezen nestplaatsen van de huismus worden nieuwe verblijfplaatsen conform de randvoorwaarden in het Kennisdocument Huismus gerealiseerd:

- Voor elke verblijfplaats die verwijderd wordt, worden minimaal twee nieuwe verblijfplaatsen aangeboden.
- Deze verblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn, om vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen.
- Voor de vervangende verblijfplaatsen geldt dat er meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden moeten worden. De openingen dienen minimaal 50 centimeter uit elkaar te liggen. Dit kan dicht bij elkaar, maar de huismussen mogen elkaar niet zien zitten in de nestuitgang.
- De vervangende verblijfplaatsen dienen zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst te worden. Indien dit niet mogelijk blijkt, dienen de voorzieningen geplaatst te worden binnen 200 meter van het oorspronkelijke nest en met uitzondering binnen 500 meter, maar te allen tijde buiten de invloed van de werkzaamheden.
- Vervangende verblijfplaatsen dienen op minimaal 3 meter hoogte geplaatst te worden en een broedruimte van 15 bij 8 centimeter te hebben.
- Vervangende verblijfplaatsen dienen op een voor de huismus geschikte plaats te worden aangebracht. Dit houdt in dat te warme en te koude temperaturen vermeden moeten worden, dat in de directe omgeving van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is (minimaal 3 à 4 meter hoog groen) en dat er altijd (binnen 100 à 200 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn.
- De aangeboden nestgelegenheid moet van voldoende duurzaam materiaal zijn en tevens het beheer hiervan dient duurzaam geregeld te worden.
- De te verwijderen verblijfplaats moet voor het broedseizoen en na het tijdig realiseren van vervangende nestgelegenheden, ongeschikt gemaakt worden.

In totaal gaan 7 nestplaatsen van de huismus verloren, waarvoor 14 vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd worden. De nieuwe nestplaatsen worden op twee locaties gerealiseerd. Allereerst betreft dit het realiseren van nestplaatsen in de vleermuistoren nabij de Kasteelweg te Baexem, zie hiervoor paragraaf 4.6.1.1 en afbeelding 17. Deze compensatie is geschikt voor het verdwijnen van de nestplaatsen ter plaatse van Rijksweg 1 te Baexem. Daarnaast wordt er, ter compensatie van de nestplaatsen ter plaatse van Rijksweg 32 te Baexem, een huismussentil aangebracht in de oksel van de Hunselerdijk en de N280, afbeelding 18. Aanvullend hierop wordt onderzocht of extra huismussen verblijven aangebracht kunnen worden ter plaatse van het bebouwingscluster nabij deze locatie (Rijksweg 23-25).

Afbeelding 17. Globale locatie vleermuistoren Baexem in ontwerp N280.

Afbeelding 18. Globale locatie huismussentil in ontwerp N280.

4.1.2 Compensatie leefgebied

Doordat tevens het lokale territorium van de huismus verloren gaat, dient, indien niet aanwezig, geschikt leefgebied voor de huismus gerealiseerd te worden. Dit leefgebied dient uit verschillende onderdelen te bestaan. Zo dienen voldoende dekkingsmogelijkheden in de vorm van opgaand groen van minimaal 3 meter hoog aanwezig te zijn binnen 5 à 10 meter afstand. Het is tevens mogelijk groen aan te planten ten behoeve van dekkingsmogelijkheden. Hiernaast dienen slaapgelegenheden in de vorm van opgaand groen van minimaal 3 meter hoog aanwezig te zijn binnen 100 meter afstand van de nestplaats. Verder dient voldoende foerageergebied aanwezig te zijn in de vorm van overhoekjes en/of ruigtestroken binnen 100 meter afstand van het nest. Binnen 5 à 10 meter van deze foerageergebieden dienen tevens voldoende dekkingsmogelijkheden aanwezig te zijn. Tot slot dienen in de omgeving van de nestplaats drinkplaatsen te zijn en zandige plekken voor het nemen van een stofbad.

4.1.3 Werken buiten kwetsbare perioden

Tot slot dienen de werkzaamheden met invloed op de huismus buiten de kwetsbare periode van de soort plaats te vinden. Doordat de activiteiten effect hebben op het nest van de huismus moeten de activiteiten plaatsvinden in de periode september tot en met februari, dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode. Het is tevens niet toegestaan de werkzaamheden aan de nestplaats of binnen het leefgebied van de huismus uit te voeren tijdens vorstperioden.

4.1.4 Concluderend

Middels het treffen van bovengenoemde maatregelen, worden permanent negatieve effecten op de huismus voorkomen. Het is echter niet te voorkomen dat de huidige nestplaatsen en bijbehorend leefgebied verloren gaan. Hiervoor dient derhalve een ontheffing aangevraagd te worden.

4.2 Eekhoorn

4.2.1 Werken in vrijgestelde periode

Door kapwerkzaamheden uit te voeren binnen de perioden maart – april of juli tot en met november, wordt gewerkt binnen de minst kwetsbare periode voor eekhoorns (buiten de voortplantingsperioden) en geldt een vrijstelling voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen.

4.2.2 Concluderend

Door in de vrijgestelde periode te werken, is er geen sprake van een overtreding van de Wnb en is een ontheffing niet aan de orde.

4.3 Steenmarter

4.3.1 Werken in vrijgestelde periode

Door sloopwerkzaamheden uit te voeren binnen de periode 15 augustus tot en met februari wordt gewerkt binnen de minst kwetsbare periode voor steenmarters (buiten de voortplantingsperiode) en geldt een vrijstelling voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen.

4.3.2 Concluderend

Door in de vrijgestelde periode te werken, is er geen sprake van een overtreding van de Wnb en is een ontheffing niet aan de orde.

4.4 Das

4.4.1 Werken buiten kwetsbare perioden

Om een negatief effect op de das te voorkomen, dienen werkzaamheden in de nabijheid van de vastgestelde dassenholen/-burchten uitgevoerd te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang (overdag). Zie hiervoor ook paragraaf 4.11.

4.4.2 Voorkomen barrièrewerking werkzaamheden

Vlak ten westen van de Haelense Beek bevindt zich een faunatunnel onder de N280 (tussen hectometerpaal 11,2 en 11,4). Deze faunatunnel vormt zeer waarschijnlijk een belangrijke doorgang voor de das om zich van noord naar zuid van de N280 en vice versa te kunnen verplaatsen. Belemmering van deze doorgang als gevolg van de werkzaamheden leidt mogelijk tot een negatief effect op de das. De faunatunnel dient derhalve ten allen tijde functioneel te blijven voor de das.

Hiernaast wordt de Haelensebeek tevens passeerbaar gemaakt voor de das. Deze vormt na afloop van de werkzaamheden eveneens een geschikte passage.

Verder is het van belang dat de weg en de werkzaamheden uitgerasterd worden om slachtoffers onder dassen te voorkomen. Zie hiervoor paragraaf 4.10.

4.4.3 Concluderend

Rekening houdend met de hierboven beschreven maatregelen, worden negatieve effecten op de das voorkomen. Er is in dit geval geen sprake van een overtreding van de Wnb, waarmee een ontheffing dus niet benodigd is.

4.5 Bever

4.5.1 Werken buiten kwetsbare perioden

Om een negatief effect op de bever te voorkomen, dienen werkzaamheden in de nabijheid van de holen uitgevoerd te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang (overdag). Zie hiervoor ook paragraaf 4.11.

Daarnaast dient het uitvoeren van de werkzaamheden welke betrekking hebben tot het leefgebied van de bever (Haelensebeek en Berkven) worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de bever (mei tot en met augustus) en de momenten in de winterperiode dat er ijs op het water ligt.

4.5.2 Voorkomen barrièrewerking werkzaamheden

De Haelense Beek en de Berkven vormen een belangrijke doorgang voor de bever om zich van noord naar zuid van de N280 en vice versa te kunnen verplaatsen. Belemmering van deze doorgang als gevolg van de werkzaamheden leidt mogelijk tot een negatief effect op de bever. De doorgang dient derhalve ten allen tijde functioneel te blijven voor de bever. Na afloop van de werkzaamheden blijft de Haelensebeek een geschikte passage voor de bever.

4.5.3 Concluderend

Rekening houdend met de hierboven beschreven maatregelen, worden negatieve effecten op de bever voorkomen. Er is in dit geval geen sprake van een overtreding van de Wnb, waarmee een ontheffing dus niet benodigd is.

4.6 Vleermuizen

4.6.1 Compensatie verblijfplaatsen

Hoofdzakelijk zijn er drie locaties te onderscheiden waar compensatiemaatregelen genomen worden ten aanzien van de te verliezen vleermuisverblijfplaatsen. Dit betreft twee vleermuistorens en een locatie waar vleermuiskasten

geplaatst worden. Compensatie wordt in alle gevallen in overmaat getroffen en conform de voorwaarden uit de kennisdocumenten.

4.6.1.1 Vleermuistoren Baexem

De eerste vleermuistoren is gesitueerd nabij Baexem, naast de toekomstige verdiepte ligging van de N280, zie ook afbeelding 17. Deze toren biedt compenserende verblijfplaatsen voor het paarverblijf van één gewone dwergvleermuis ter plaatse van de woning op Rijksweg 1.

Ten behoeve van het te verliezen verblijf worden minimaal vier vervangende verblijfplaatsen (minimaal geschikt als paarverblijfplaats) voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd. De verblijfplaatsen dienen geschikt te zijn als permanent verblijf en dienen tijdig gerealiseerd te worden. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de huidige verblijven ongeschikt gemaakt. Dit conform Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

4.6.1.2 Plaatsen vleermuiskasten aan huismussentil

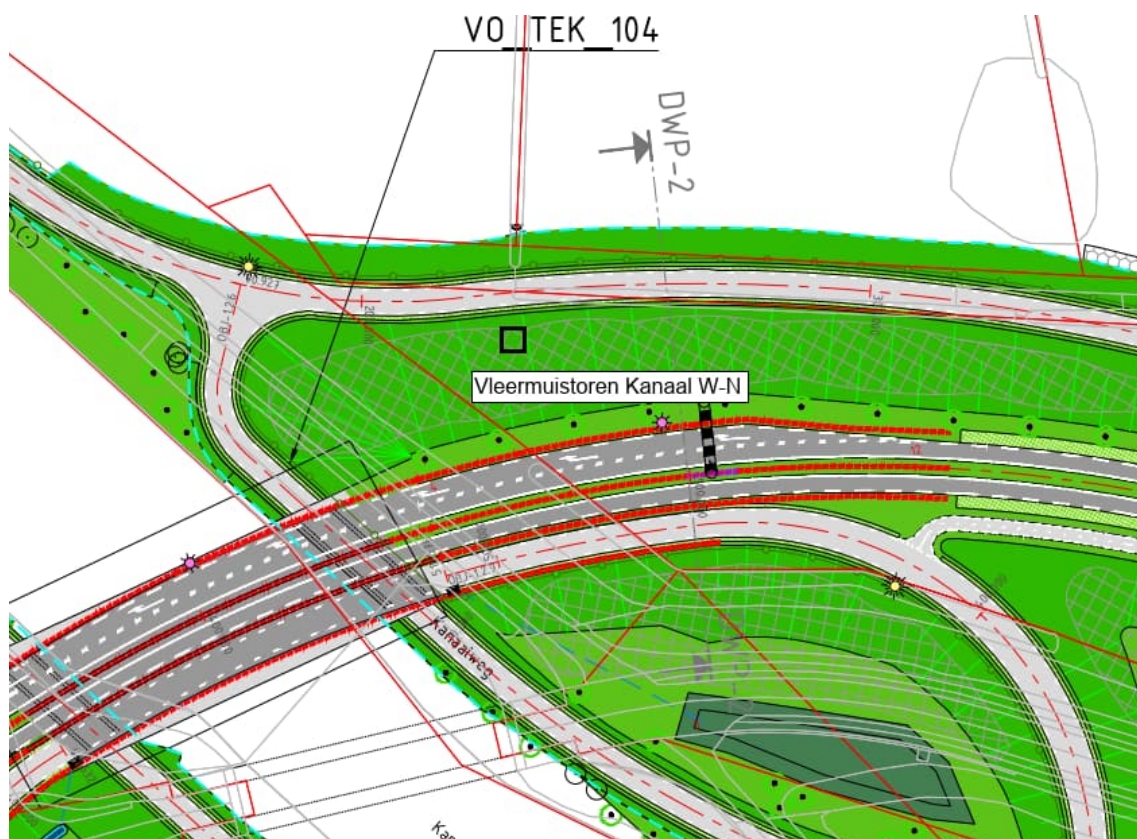
In de oksel van de Hunselerdijk en de N280 wordt een huismussentil geplaatst ter compensatie van nabijgelegen huismussenverblijven, afbeelding 18. Deze til wordt tevens voorzien van vleermuiskasten, waarmee compensatie wordt geboden aan het nabijgelegen paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in de stal van Rijksweg 32 te Baexem.

Ook hier betreft het de realisatie van minimaal vier vervangende verblijfplaatsen (minimaal geschikt als paarverblijfplaats) voor de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaatsen dienen geschikt te zijn als permanent verblijf en dienen tijdig gerealiseerd te worden. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de huidige verblijven ongeschikt gemaakt. Dit conform Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

4.6.1.3 Vleermuistoren Kanaal Wessem-Nederweert

Tot slot wordt een tweede vleermuistoren gerealiseerd nabij Kanaal Wessem-Nederweert, ter compensatie van omliggende verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis, afbeelding 19. Het betreft hier de compensatie van een kraamverblijf van 37 gewone dwergvleermuizen en een zomer- en paarverblijf van één gewone dwergvleermuis in de bebouwing van Rijksweg Zuid 4. Daarnaast landt de compensatie van het te verliezen paarverblijf van de ruige dwergvleermuis in een boom nabij het kanaal en de twee zomerverblijven van de watervleermuis in het westelijke bruggenhoofd van de huidige brug over het kanaal.

Het betreft voor deze toren de realisatie van 4 kraamverblijfplaatsen voor minimaal 37 gewone dwergvleermuizen, 4 zomer-/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, 4 paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en 8 zomerverblijfplaatsen van de watervleermuis. De verblijfplaatsen dienen geschikt te zijn als permanent verblijf en dienen tijdig gerealiseerd te worden. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de huidige verblijven ongeschikt gemaakt. Dit conform Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis en Kennisdocument Watervleermuis.

Afbeelding 19. Globale locatie vleermuistoren Kanaal Wessem-Nederweert in ontwerp N280.

4.6.1.4 Maatwerk

De realisatie van twee vleermuistorens en het voorzien van de huismussentil van geschikte compensatie voor vleermuizen betreft maatwerk. In het huidige ontwerp voor het PIP is ruimte bestemd voor de realisatie van deze compenserende maatregelen. Het exacte ontwerp, inrichting van de directe omgeving (o.a. beplanting en verlichting) en borging van de functionaliteit, dienen specifiek uitgewerkt te worden in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden.

Uitgaande van de beschikbare kennisdocumenten, is de locatie van de vleermuistorens in enkele gevallen op een grotere afstand gelegen dan gesteld wordt. De torens bevinden zich echter op bestaande vliegroutes en in het geval van de toren nabij het kanaal, langs een belangrijk foerageerbiotoop en langs de bosrand, waarmee ecologisch voldoende onderbouwd is dat de compensatie functioneel verwacht wordt. Daarnaast wordt op voorhand gesteld dat deze compenserende maatregelen gemonitord worden op functionaliteit. Hiermee wordt geborgd dat geen permanent negatief effect optreedt op de aanwezige vleermuissoorten.

4.6.2 Compensatie vliegroutes

Naast de compensatie van vleermuisverblijven, is het van belang dat nieuw te plaatsen verlichting niet voor aanvullende verstoring zorgt in de omgeving en dat de huidige hop-overs hun functie blijven behouden. Ten aanzien van de verlichting wordt alle nieuw te plaatsen verlichting voorzien van armaturen waarmee de verstrooiing van licht op de omgeving voorkomen wordt. Ter plaatse van de hop-overs wordt de verlichting zo geplaatst dat deze geen belemmering vormt voor het functioneren van de hop-over. Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting wordt hierbij aanbevolen.

De bestaande hopovers, zie afbeelding 14 en 15, blijven behouden bij de herinrichting van de N280. Zo blijft de bosschage rondom Rijksweg Zuid 4 behouden en worden aan de overzijde van de weg bomen geplant, zodat ter plaatse een veilige oversteeek en de route richting het west behouden blijft. Ter hoogte van het kruispunt Berkven en het viaduct Hunselerdijk is de overbrugging (noord-zuid) groter dan dat deze in de huidige situatie is. Ter behoud van de aanwezige vliegroute worden hier direct langs de weg grote prominente bomen geplaatst,

aanvullend op de overige aanplant in de omgeving, om zo een hop-over te creëren over de N280. De vliegroute die de N280 kruist ter hoogte van Baexem bevindt zich ter plaatse van de verdiepte ligging van de weg. Beide zijden van de verdiepte ligging worden met struweel en bomen aangeplant, waarmee de vliegroute behouden blijft. Met de verdiepte ligging van de weg ter plaatse, is de kans op aanrijdingen reeds minimaal. Overige vastgestelde vliegroutes kruisen de N280 niet, maar lopen parallel aan de weg. Hier wordt met het behoud van bestaande bomen en de aanplant van nieuwe bomenrijen voorkomen dat de vliegroute verdwijnt.

4.6.3 Werken buiten kwetsbare periode

Om te voorkomen dat vleermuizen gedood of verwond worden bij de sloop van de bebouwing, dienen de sloopwerkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van de aanwezige vleermuizen. De verblijfplaatsen betreffen kraam-, zomer- en paarverblijven. De winterperiode is daarom de minst kwetsbare periode om te werken, omdat de dieren dan het meest mobiel en flexibel zijn. Ook dit betreft per verblijfslocatie maatwerk en dient opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol.

Wanneer het echter niet mogelijk blijkt om te slopen binnen bovenstaande periode, is het ook mogelijk om het verblijf tijdig voor de sloop ongeschikt te maken, zodat tevens voorkomen wordt dat vleermuizen aanwezig zijn tijdens de sloop van het gebouw. Vervangende verblijfplaatsen dienen te allen tijde ruimschoots voor de sloop of het ongeschikt maken aanwezig te zijn in de omgeving. Zie hiervoor voorgaande maatregel.

Ook voor het tijdelijke aantasten van vliegroutes dient dit te gebeuren buiten de actieve periode van vleermuizen (dus in de winterperiode). In enkele gevallen leidt de ingreep tot het tijdelijk verloren gaan van een vliegroute, waarna nieuwe bomen aangeplant worden. In de uitvoering dient geborgd te worden dat er geen sprake is van het (tijdelijk) verdwijnen van een vliegroute. Bijvoorbeeld door tijdig te starten met de aanplant van nieuwe bomen, alvorens de kapwerkzaamheden aanvangen.

4.6.4 Vermijden lichtverstoring

In het kader van de hiervoor beschreven compensatie van verblijfplaatsen en het behoud van hop-overs, wordt reeds gekeken naar het vermijden van lichtverstoring in de gebruiksfase van de N280. Tijdens de aanlegfase treedt mogelijk ook lichtverstoring op vleermuizen in de omgeving op. Om lichtverstoring te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden tussen zonsopkomst en zonsondergang (overdag). Zie ook paragraaf 4.11.

4.7 Alpenwatersalamander en poelkikker (nabij kanaal W-N)

4.7.1 Compensatie leefgebied

Het verlies aan landbiotoop van Alpenwatersalamander en poelkikker wordt gecompenseerd. Om in de toekomstige situatie te kunnen voorzien in voldoende leefgebied voor beide soorten, is puur het compenseren van landbiotoop niet voldoende. Met het verlies aan landbiotoop treedt mogelijk op dat de zuidelijke poel ook minder geschikt wordt als voortplantingswater. Daarom is gekozen voor een complete aanpak van het lokale gebied ten aanzien van de Alpenwatersalamander en de poelkikker.

Om het huidige terrein waar de poelen zijn gelegen, zijn diverse bospercelen gelegen. Beide amfibiesoorten overwinteren in een zone van 100 tot 200 meter rondom het voortplantingswater. Daarbij mag aangenomen worden dat de dichtheid aan dieren op land afneemt naarmate de afstand tot het voortplantingswater toeneemt. Door meer poelen aan te leggen in het huidige gebied, op een korte afstand van beschikbaar bosbiotoop, neemt in dit geval ook de hoeveelheid bereikbaar landbiotoop toe, doordat een groter aandeel binnen de zone van 100-200 meter komt te liggen. Met de aanleg van een overmaat aan poelen, 4 stuks, in de nabijheid van bosbiotoop, komt op deze wijze ruim voldoende landbiotoop bereikbaar voor de Alpenwatersalamander en poelkikker. Aanvullend hierop worden ook overwinteringsplekken als steenhopen en takkenrillen aangebracht in het gebied, evenals extra aanleg van bosschages/houtwallen.

De exacte (her)inrichting van het gebied rondom de voortplantingswateren van de Alpenwatersalamander en poelkikker wordt in het kader van de uitvoering in detail uitgewerkt.

Daarbij behoort tevens het uitrasteren van het gebied om (verkeers)slachtoffers te voorkomen. Zie hiervoor paragraaf 4.10.

4.7.2 Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare periode van de Alpenwatersalamander zijn de voortplantingsperiode en de winterrustperiode. De kwetsbare periode van de voortplanting loopt van maart tot juli, al zijn Alpenwatersalamanders soms al vanaf januari te vinden in voortplantingswateren. Ook na de voortplantingsperiode kunnen alpenwatersalamanders nog lang in het water aanwezig blijven, in sommige gevallen zelfs jaarrond. De winterrustperiode start omstreeks half september en duurt, afhankelijk van de weersomstandigheden tot begin maart. De eerste volwassen Alpenwatersalamanders trekken vanaf juli richting geschikt landhabitat en gaan, in het geval van overwintering op het land, begin maart weer terug naar geschikt voortplantingswater.

Ten aanzien van de werkzaamheden ter plaatse van het landhabitat van Alpenwatersalamanders, dienen de werkzaamheden plaats te vinden in de periode dat alpenwatersalamanders zich in het voortplantingswater bevinden, dit is in de periode maart – juli. Het is ook mogelijk, bijvoorbeeld met het oog op het broedseizoen van vogels, om in deze periode het plangebied ontoegankelijk voor alpenwatersalamanders te maken.

De kwetsbare perioden van de poelkikker zijn de voortplantingsperiode en de winterrustperiode. De kwetsbare periode van de voortplanting loopt van half maart tot dat de larven uit het water verdwenen zijn, veelal half september. Ei-klompen en larven zijn aanwezig vanaf mei tot en met half september. De kwetsbare periode van de winterrust loopt van half oktober tot en met half april. Migratie van winterrustplekken naar voortplantingswater vindt in de maanden maart en april plaats. De migratie weer terug naar de overwinteringsplekken vindt van half september tot half oktober plaats.

Aan het voortplantingswater van de poelkikker vinden geen werkzaamheden plaats. Er wordt wel een deel van het landhabitat van de soort aangetast. De werkzaamheden aan het landhabitat dienen plaats te vinden op het moment dat de poelkikkers zich in het water begeven, dus binnen de periode mei – augustus.

4.7.3 Concluderend

Middels de hierboven beschreven compensatie, wordt geborgd dat in de toekomst voldoende voortplantingswater en nabijgelegen landbiotoop voor Alpenwatersalamander en Poelkikker beschikbaar blijven. Er blijft echter sprake van een (tijdelijke) aantasting van het landbiotoop, wat een overtreding van Wnb artikel 3.5.4 en artikel 3.10.b betreft. Hiervoor is een ontheffing benodigd.

4.8 Heikikker en poelkikker (nabij Beegderheide)

4.8.1 Plaatsen amfibieënscherm

Ten aanzien van de heikikker en poelkikker ter plaatse van de Beegderheide worden directe negatieve effecten op de soort niet verwacht. Enkel de werkzaamheden aan de weg nabij het leefgebied van deze soorten, leiden mogelijk tot slachtoffers als gevolg van de werkzaamheden. Het plangebied dient derhalve afgezet te worden met een amfibieënscherm. Hiermee wordt voorkomen dat individuen per ongeluk binnen het plangebied belanden en verwond of gedood worden.

4.8.2 Concluderend

Rekening houdend met de hierboven beschreven maatregel, worden negatieve effecten op de heikikker en poelkikker ter plaatse van de Beegderheide voorkomen. Er is in dit geval geen sprake van een overtreding van de Wnb, waarmee een ontheffing dus niet benodigd is.

4.9 Levendbarende hagedis

4.9.1 Werken in vrijgestelde periode

De werkzaamheden rond de aansluiting op de Napoleonsbaan nabij het bosgebied aan de oostzijde van het plangebied vinden plaats binnen de periode 15 augustus tot en met 15 oktober. Hiermee wordt gewerkt binnen de minst kwetsbare periode voor levendbarende hagedissen en geldt een vrijstelling voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Ook is een geschikte uitrastering van het gebied aan de orde om (verkeers)slachtoffers onder levendbarende hagedissen te voorkomen. Zie hiervoor paragraaf 4.10.

4.9.2 Concluderend

Door in de vrijgestelde periode te werken, is er geen sprake van een overtreding van de Wnb en is een ontheffing niet aan de orde.

4.10 Verkeersslachtoffers

Er dient voorkomen te worden dat de toekomstige inrichting van de N280 leidt tot verkeersslachtoffers onder torenvalken, steenuilen, kerkuilen en andere roofvogels. Extensief beheerde bermen bieden geschikt leefgebied voor diverse waardevolle, zeldzamer wordende, insectensoorten. Echter, dergelijk biotoop is ook optimaal voor muizensoorten, welke een belangrijke voedselbron voor de kerkuil vormen. Het primaire jachtgebied van de kerkuil is gelegen binnen 500 meter afstand van de nestplaats (gezien het geschikte jachtbiotoop rondom de nestplaats). Door de wegbermen (waar noodzakelijk) binnen deze straal intensief te maaien, ontstaat een biotoop dat in mindere mate geschikt is voor muizensoorten, dan dat de omgeving biedt. Hiermee wordt voorkomen dat kerkuilen in de omgeving van de nestplaats in de bermen van de N280 zullen jagen en daarmee het risico lopen verkeersslachtoffer te worden.

Naast deze inrichtingsmaatregelen voorziet het huidige ontwerp van de N280 in faunarasters op diverse plaatsen om te voorkomen dat dieren zich op de weg begeven. Deze raster zijn gesitueerd ter plaatse van belangrijk doorgangen voor dieren, zoals de aanwezige watergangen en ter hoogte van bosschages. De exacte plaatsing van de raster dient nader vastgesteld te worden tijdens de uitvoeringsfase.

4.11 Werkzaamheden overdag uitvoeren

Ten aanzien van diverse reeds beschreven soorten, zoals das, bever en vleermuizen, maar ook in het kader van lichtgevoelige soorten in de omgeving (ransuul), vinden de werkzaamheden in het kader van de N280 bij voorkeur enkel overdag plaats. Dit wil zeggen tussen zonsopkomst en zonsondergang. Op deze manier is kunstmatige verlichting van het werkterrein niet nodig en zijn negatieve effecten als gevolg van lichtverstoring uitgesloten. Indien niet voorkomen kan worden dat 's-nachts gewerkt moet worden, kan ecologisch onderbouwd afgeweken worden van dit voorschrift. Verlichting kan bijvoorbeeld afgewend worden van gevoelige locaties en er kan eventueel gebruik gemaakt worden van diervriendelijke verlichting. Zoals in 4.14 wordt verwoord, is een ecologisch werkprotocol en begeleiding door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Hoe met verlichting tijdens de werkzaamheden wordt omgegaan, dient te worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

4.12 Algemeen voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten

Het plangebied is in potentie geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten en als landhabitat voor zwervende, algemeen voorkomende amfibieën. De omgeving van het plangebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Bovendien vindt de ingreep plaats in grotendeels slechts marginaal geschikt habitat (wegbermen). Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel

een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten en amfibieën worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.1).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Limburg vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

4.13 Algemeen voorkomende broedvogelsoorten

Het slopen van bebouwing, rooien van bomen en struweel en het maaien van ruigten binnen het plangebied leidt mogelijk tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.). Doordat de staat van instandhouding van de te verwachten vogels binnen het plangebied gunstig is, als gevolg van een grote hoeveelheid geschikt leefgebied in de omgeving, leidt het verstoren van vogels niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij bovengenoemde werkzaamheden binnen het plangebied. Er dient derhalve gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de te kappen bomen en op de akker- en weilanden. Indien nesten afwezig zijn, kan het plangebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

4.14 Inschakelen deskundig ecooloog en opstellen ecologisch werkprotocol

Naast bovenstaande inhoudelijke eisen ten aanzien van soortenbescherming, geldt voor alle te treffen maatregelen dat deze uitgevoerd dienen te worden onder begeleiding van een deskundig ecooloog op het gebied van de betreffende soort(groep).

Daarnaast wordt er voor het gehele project een ecologisch werkprotocol opgesteld door de aannemer als onderdeel van het uitvoeringsplan, waarin de te treffen maatregelen exact beschreven zijn. Dit protocol moet op locatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. Dit protocol dient ter acceptatie voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag: de provincie Limburg

4.15 Natuurnetwerk Nederland

Het nieuwe tracé van de N280 tast een oppervlakte van 75.553 m² van het NNN aan. Hiernaast treedt een aanvullende verstoring op het NNN op binnen een oppervlakte van 105.021 m².

De separate toelichting N280 West, wegvak Leudal – Verbetering Natuurnetwerk Nederland (Kragten³, 2021) gaat hier verder op in. Hierin wordt beschreven welke oppervlakte aan natuur gerealiseerd binnen het huidige plan.

4.16 Natura 2000-gebieden en beschermde houtopstanden

Zoals in paragraaf 3.16 en 3.18 is toegelicht zijn effecten in het kader van Natura 2000-gebieden separaat onderbouwd in de voortoets en passende beoordeling en zijn wordt de herplantplicht in het kader van beschermde houtopstanden geborgd in het plan.

5 RESUMÉ MAATREGELLEN

5.1 Beschermden soorten

In dit compensatieplan zijn concrete maatregelen, evenals randvoorwaarden van maatregelen opgenomen, zodat vast ligt aan welke voorwaarden de maatregelen dienen te voldoen. In tabel 3 is beknopt opgenomen aan welke voorwaarden de te treffen maatregelen dienen te voldoen. Daarbij is in onderstaande tabel tevens aangegeven voor welke verboden een ontheffing benodigd is.

Tabel 3 Resume compensatiemaatregelen.

Soort(groep)	Maatregel(en)	Ontheffing	Gewennings-/realisatieperioden
Vogels			
Huismus	- Aanbrengen van 14 vervangende verblijfplaatsen binnen een afstand van 500 meter van de huidige nestplaats op een geschikte locatie. - Indien geen geschikt leefgebied aanwezig is nabij de vervangende verblijfplaatsen, dient dit gerealiseerd te worden. - Werkzaamheden met betrekking tot het huidige nest of directe omgeving uitvoeren buiten kwetsbare periode en buiten vorstperioden.	Ontheffing nodig voor: Verloren gaan van nestplaats van de huismus, inclusief bijbehorend leef-/foerageergebied (Wnb artikel 3.1.2 en 3.1.4.). Dankzij het treffen van de in dit natuurcompensatieplan beschreven maatregelen, wordt het overtreden van overige verbodsbepalingen, zoals het doden van huismussen, voorkomen en is een ontheffing hiervoor niet aan de orde.	De vervangende verblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn om vogels te laten wennen.
Zoogdieren			
Eekhoorn	- Kapwerkzaamheden uitvoeren in vrijgestelde periode (maart – april of juli tot en met november).	N.v.t.	
Steenmarter	- Sloopwerkzaamheden uitvoeren in vrijgestelde periode (15 augustus tot en met februari).	N.v.t.	
Das	- Werken buiten kwetsbare nachtelijke periode. - Behouden functionaliteit faunatunnel Haelensebeek.	N.v.t.	
Bever	- Werken buiten kwetsbare nachtelijke periode.	N.v.t.	

Soort(groep)	Maatregel(en)	Ontheffing	Gewennings-/realisatieperioden
	- Werkzaamheden met betrekking tot het leefgebied van de bever vinden plaats buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (mei tot en met augustus) en buiten momenten in de winterperiode dat er ijs op het water ligt. - Behouden functionaliteit doorgang Haelsebeek en Berkven.		
Vleermuizen			
Vleermuizen	- Ter compensatie worden twee vleermuistorens gerealiseerd en vleermuisverblijven aangebracht aan de huismussentil. - Nieuw te plaatsen verlichting langs de N280 wordt voorzien van armaturen om verstrooiing van licht te voorkomen. - Huidige hop-overs worden behouden middels het behoud/plaatsen van grote bomen. - De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van vleermuizen.	Ontheffing nodig voor: Verlies van: - Kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis - Zomer-/paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis - Twee paarverblijfplaatsen gewone dwergvleermuis - Paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis - Twee zomerverblijfplaatsen watervleermuis (Wnb artikel 3.5.2 en 3.5.4.). Dankzij het treffen van de in dit natuurcompensatieplan beschreven maatregelen, wordt het overtreden van overige verbodsbepalingen, zoals het doden van vleermuizen of het aantasten van vliegroutes, voorkomen en is een ontheffing hiervoor niet aan de orde.	Vervangende vleermuisverblijfplaatsen dienen minimaal één jaar voor de start van de werkzaamheden gerealiseerd te zijn.

Soort(groep)	Maatregel(en)	Ontheffing	Gewennings-/realisatieperioden
Amfibieën			
Alpenwatersalamander en Poelkikker (nabij kanaal W-N)	- Middels de realisatie van zowel voortplantingswater als landbiotoop, wordt het verlies aan landbiotoop gecompenseerd. - De werkzaamheden ter plaatse van geschikt landhabitat worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode van de poelkikker.	Ontheffing nodig voor het (tijdelijk) aantasten van landbiotoop van Alpenwatersalamander en Poelkikker (Wnb artikel 3.5.4 en 3.10.b). Dankzij het treffen van de in dit natuurcompensatieplan beschreven maatregelen, wordt het overtreden van overige verbodsbepalingen, zoals het doden van Alpenwatersalamanders en poelkikkers voorkomen en is een ontheffing hiervoor niet aan de orde.	Compenserend leefgebied voor Alpenwatersalamander en poelkikker dient functioneel te zijn voor aantasting van het huidige leefgebied. Functioneel wil hier zeggen dat aangeplant materiaal dermate van omvang is en gegraven poelen geschikt zijn dat de betreffende amfibieën er gebruik van kunnen maken. Dit heeft doorgaans minimaal een jaar nodig, maar kan ook langer duren.
Heikikker en poelkikker (nabij Beegderheide)	- Ter voorkoming van slachtoffers wordt op de grens van het plangebied een amfibieënscherm geplaatst.	N.v.t.	
Reptielen			
Levendbarende hagedis	- Werkzaamheden rondom Beegderheide (de aansluiting op de Napoleonsbaan) uitvoeren binnen vrijgestelde periode (15 augustus tot en met 15 oktober).	N.v.t.	
Overige soorten			
Algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën	- Rekening houden met de zorgplicht.	N.v.t.	
Algemeen voorkomende broedvogels	- Rekening houden met het broedseizoen	N.v.t.	
Algehele maatregelen			
Diverse soorten	- Middels het intensief beheren van de bermen direct langs de N280, wordt een toename aan	N.v.t.	

Soort(groep)	Maatregel(en)	Ontheffing	Gewennings- /realisatieperioden
	verkeersslachtoffers voorkomen. - Faunarasters dienen (verkeers)slachtoffers te voorkomen. - De werkzaamheden ten behoeve van de N280 vinden bij voorkeur enkel overdag (tussen zonsopkomst en zonsondergang) plaats. Indien noodzakelijk kan in het ecologisch werkprotocol onderbouwd afgeweken worden.		

5.2 Ecologisch werkprotocol

Zoals reeds beschreven in paragraaf 4.14, dienen de in dit plan beschreven maatregelen door de uitvoerende partij opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol voor de werkzaamheden. Hiermee wordt geborgd dat negatieve effecten voorkomen worden, de ontheffing Wnb wordt nageleefd en ecologische begeleiding geboden wordt bij de uitvoering. Het ecologisch werkprotocol wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het bevoegd gezag (provincie Limburg).

5.3 Beschermde gebieden en houtopstanden

In paragraaf 3.16 is beschreven dat effecten in het kader van Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in een separate voortoets en passende beoordeling.

Zoals beschreven in paragraaf 4.15, gaat de separate notitie N280 West, wegvak Leudal – Verbetering Natuurnetwerk Nederland in op de regeling in het kader van het Natuurnetwerk Nederland.

Ten aanzien van het kappen van beschermde houtopstanden en de daarbij horende herplantplicht, voorziet het plan in een ruime hoeveelheid aan compensatie, zie paragraaf 3.18.

5.4 Algehele conclusie

Middels dit mitigatie- en compensatieplan is inzichtelijk gemaakt welke maatregelen er getroffen worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen. Voor enkele activiteiten is een ontheffing van de Wnb benodigd. De te treffen maatregelen borgen daarbij dat voldoende alternatief leefgebied en/of verblijfplaatsen voorhanden zijn, waarmee een permanent negatief effect voorkomen wordt.

6 LITERATUUR

- BJJ12, 2017. Kennisdocument Bever *Castor fiber*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Das *Meles meles*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Heikikker *Rana arvalis*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Kamsalamander *Triturus cristatus*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. Versie 1.0, juli 2017.
- BJJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*. Versie 1.0, juli 2017.
- ECO-works, 2021. Actualiserend faunaonderzoek t.b.v. reconstructie Provinciale weg N280, wegvak Leudal. Januari 2021.
- ECO-works, 2021. Verslaglegging van vleermuisinspectie binnen de bruggenhoofden van de Kelperbrug t.h.v. kruising Provincialeweg N280 met Kanaal Wessem-Nederweert. 9 januari 2021.
- Hendriks, B., 2016. Notitie actualisatie veldonderzoek N280. Kenmerk: P2016/32. Ecologica, 10 november 2016, Maarheeze.
- Hendriks, B., 2017. Notitie rotonde N279 – N273 te Horn. Kenmerk: P2017/80. Ecologica, 6 september 2017, Maarheeze.
- Hendriks, B., 2018. Notitie quickscan beschermde flora en fauna keerlus rotonde te Kelpen-Oler. Kenmerk: P2018/64. Ecologica 9 augustus 2018, Maarheeze.
- Hendriks, B., 2020. Notitie actualisatie quickscan N280. Kenmerk: P2020/011. Ecologica, 17 februari 2020, Maarheeze.
- Hunink, S., P. Eenhuistra en P. Twisk, 2013. Onderzoek beschermde flora & fauna Inpassingsplan N280 West Traject Weert – Lateraalkanaal. Projectnummer: P2012/30. Ecologica, april 2013, Maarheeze.
- Kragten¹, 2021. N280 West – Wegvak Leudal, Voortoets Natura 2000. Rapportnr.: 20210128-PLI175-RAPFnF-Voortoets Natura2000 5.0. Kragten, 28 januari 2021.
- Kragten², 2020. Waterhuishoudkundige rapportage. Kenmerk: 20201022-PLI175-RAP-WAT-Waterhuishoudkundige rapportage 3.1. Kragten, 22 oktober 2020, Herten.
- Kragten³, 2021. Toelichting N280 West, wegvak Leudal – Verbetering Natuurnetwerk Nederland. Kenmerk: PLI175-0001-TOE-FF-VerbeteringNNN-4.0. Kragten, 11 maart 2021, Herten.
- MLG, 2021. Passende beoordeling N280 Leudal, concept V2. Referentie: P0141. MLG, 25 februari 2021.
- Provincie Limburg, 2015. Beleidsregel Natuurcompensatie. Officiële bekendmaking op 24 maart 2015.
- Provincie Limburg, 2017. Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal Blad nr. 5634. Officiële bekendmaking op 6 december 2017.
- Schellingen C. en T. Steegh, 2014. Memo Locaties faunapassages N280. Projectnummer: 257807. Antea Group, 3 september 2014.
- Woersem, I. van, 2018. Rapportage actualisatie natuuronderzoek N280, inventarisatie jaarrond beschermde nesten. Kenmerk: P2018/16. Ecologica, 28 oktober 2018, Maarheeze.
- www.nederlandsesoorten.nl, geraadpleegd op 30 januari 2018.

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het plangebied.

B1.1 WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbeleid. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 BESCHERMING PLANTEN- EN DIERSOORTEN

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Dienst Regelingen, 2009). Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (zie bijlage 2).
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. Om welke soorten het gaat, is aangegeven in bijlage 2. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Limburg voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Limburg heeft de Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014 vastgesteld. In paragraaf 3.8 van deze wijzigingsverordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde diersoorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten (zie bijlage 3) verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Daarnaast zijn voor het vangen van dieren voorschriften opgenomen ten aanzien van de vangmethoden en is het vangen van dieren alleen toegestaan, wanneer het niet mogelijk is om dieren te verjagen van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden.

B1.1.2 BESCHERMING NATUURGEBIEDEN

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming

nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde "passende beoordeling" in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 BESCHERMING HOUTOPSTANDEN

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassa-productie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De gevelde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 PROVINCIALE GEBIEDSBESCHERMING

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Limburg is deze begrenzing uitgewerkt in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

Met het opnemen van de Goudgroene natuurzone in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL2014) wordt invulling gegeven aan de opdracht die de provincies van het rijk hebben gekregen voor de begrenzing van het Nationaal Natuurnetwerk, en de verankering daarvan in het provinciale planologische beleid. Met de aanwijzing van de zilvergroeene en bronsgroene natuur- en landschapszones stimuleert de provincie het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap ook buiten de goudgroene zone. In onderstaand kader zijn deze natuur- en landschapszones verder toegelicht.

Goudgroene natuurzone

De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationaal Natuurnetwerk. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

Zilvergroeene natuurzone

De zilvergroeene natuurzone betreft veelal overgangszones rondom de goudgroene natuurzone tussen deze natuurgebieden en overig gebied. Binnen de zilvergroeene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De zilvergroeene natuurzone maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone. De provincie stimuleert de ontwikkeling van natuur en landschap binnen de zilvergroeene zones met subsidies en natuurcompensaties.

Bronsgroeene landschapszone

De bronsgroene landschapszone omvat de landschappelijk waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met de daarin aanwezige (extensievere) landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen, waterlopen e.d. Een kwart van de bronsgroene landschapszone wordt gevormd door het winterbed van de Maas. In Zuid-Limburg omvatten deze zones ook de steilere hellingen, droogdalen en de belangrijkste landschappelijke verbindingen naar het Maasdal. Het beleid binnen de bronsgroene landschapszone is er op gericht om de landschappelijke kernkwaliteiten te behouden, te beheren, te ontwikkelen en te beleven. Deze zone bestaat hoofdzakelijk uit landbouwgronden. Binnen deze zone komen op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor, zoals infrastructuur, woningen, toeristische voorzieningen e.d.

Provinciale Omgevingsvisie Limburg

In het kader van de aankomende Omgevingswet, is in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) de lange termijn visie van het provinciaal beleid beschreven. Deze opvolging van het huidige POL 2014 is in oktober 2021 vastgesteld door Provinciale Staten.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het POL 2014 zijn dat de ambitie van het natuurbeleid in de provincie Limburg is gewijzigd van het in stand houden van biodiversiteit naar het in stand houden en versterken, waar mogelijk. In de aanpak van de Goudgroene Natuurzone, waarvan de naam is gewijzigd in Natuurnetwerk Limburg, is de focus verlegd van de kwantitatieve opgave naar hoogwaardige kwalitatieve inrichting van nieuwe natuur in het Natuurnetwerk Limburg. De Zilvergroeene Natuurzone en Bronsgroeene Landschapszone zijn hierbij samengevoegd tot de Groenblauwe mantel.

In de natuuraanpak krijgen de stikstofaanpak en natuurherstel ruim aandacht. Er is ook meer aandacht voor areaal en kwaliteit in bossen, aansluitend op de landelijke bossenstrategie. Nieuw is de beoogde transformatie van de drie nationale parken tot regionale landschappen. Tot slot is er aandacht voor het beheer van populaties wilde dieren.

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, bevat de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 4 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Spitsdolfijn van Gray	<i>Mesoplodon grayi</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Witte dolfijn	<i>Delphinapterus leucas</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Amfibieën	
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Reptielen	
Grijze dolfijn	<i>Grampus griseus</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i>	Vissen	
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Dagvlinders	
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssoni</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>	Donker pimperlblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Orca	<i>Orcinus orca</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Otter	<i>Lutra lutra</i>	Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>	Pimperlblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
		Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorhina pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorhina albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorhina caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 5 Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>
Steenarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendborende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoevlinder	<i>Melitaea athalia</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrus ilicis</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrus w-album</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoompage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtsorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjegtiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Donker pimpernelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Arnoseris minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruiptijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scanix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkvioltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Limburg een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Maart-april en juli t/m november
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Gehele jaar
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar
Reptielen		
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Juli, augustus en september
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	15 augustus t/m 15 oktober